

7892

ועדת החקירה למלחמת יום הכפורים

ישיבה קל"י - 6.8.74

שא

המשך עדותו של אלוף אריק שרון

היו"ר אגרנט:

אתה ממשיך להעיד ~~בשאלות~~ בהן צדק.

אנחנו היום רוצים שתעיד על הנושא של המשמעת

בצה"ל ערב המלחמה ובזמן המלחמה. האם היתה ירידה ברמת המשמעת בתקופה שלפני המלחמה?

א. שרון:

אני כמובן מיד אתיחס לשאלתך, כבוד הנשיא. אני רק

רוצה שתינתן לי אפשרות במשך היום, אם אפשר, לומר

עוד כמה מלים בקשר ל-8 לחודש. כמה דברים שרציתי להדגיש אותם ואשר חשבתי עליהם

אחרי שעזבתי את הועדה. ברשותכם, אני מקווה שתינתן לי אחר-כך אפשרות לומר, או

אתם רוצים שאני עכשיו אומר את זה.

היו"ר אגרנט:

דבר אחד שרציתי לבקש ממך - אני מבין שהיומן של

האוגדה נמצא אצלך. אם כן, הייתי רוצה שתציג אותו

לוועדה, כי לנו אין היומן. אנחנו חיפשנו אותו.

א. שרון:

כן, אני קיבלתי פניה מלשכת הרמטכ"ל. אני מודה, אני

לא יודע בדיוק מה יש. כי כאשר עזבו קציני מטה

האוגדה, הם אמנם איחסנו אצלי באחד החדרים מספר ארגזים שהם נעולים. אני אף

פעם לא פתחתי אותם. אני חשבתי שזה הדו"ח האוגדה. אני בכל מקרה פניתי אל מי שהיה

הר"ש שלי לקבל את המפתחות, להוציא את זה. אני בהחלט אעביר לכם כל מה שיש שם.

אני מקווה שזה שם. אני עצמי לא יודע מה שהיה. כי אלה דברים שקיבלתי, הייתי אומר,

שהועברו ואוחסנו לפני שבועות אחדים, כאשר היו חילופים באוגדה. בידי אין המפתחות

לכלים האלה. הארגזים ישנם. אני מניח שאנחנו נפתח ונמצא את כל מה שיש שם, ונעביר

כל מה שיש שם.

ועדת החקירה - 6.8.74
ישיבה קל"י - בק"מ
אלוף א. שרון

שא

7893

אינני מביין, סליחה. הלא זה לא רכוש פרטי של מישהו.

לנדוי:

כשאתה עוזב את האוגדה, זה צריך להישאר במשרד

של האוגדה או במקום רשמי אחר.

אני יכול להסביר את זה. העניין הוא כזה: האוגדה

א. שרון:

צריכה להגיש דו"ח. היא לא הגישה עדיין דו"ח.

אנחנו עבדנו על חלקי דו"ח לצורך התחקירים שהיו. עכשיו באוגדה התחלפו כל

האנשים. אין שם היום פרט לראש המטה, אדם אחד ששירת נאמר בתקופה ההיא. עם

עזיבת האנשים נלקחו משם מספר ארגזים שהם ישנם. אני מודה שאף פעם לא פתחתי

אותם. לא הסתכלתי בהם. אני יודע שהם ישנם, מאוחסנים בחדר סגור באיזה שהיא

מקום. כל הארגזים ישנם. אצא לי אין אפילו המפתחות שלהם. אם השאלה, לצורך

מה מונחים הארגזים האלה? הארגזים האלה מונחים לפי דעתי, לצורך חיבור הדו"ח

האוגדתי. מפני שאם החומר הזה היה נעזב, אין פה רציפות של פיקוד. כל הפיקוד

שהיה בזמן המלחמה לא קיים שם. כדי שאפשר יהיה לחבר את הדו"ח האוגדתי, זה

כנראה החומר שנשאר. אני קיבלתי פניה מלשכת הרמטכ"ל בנושא הזה. אני עצמי פניתי

לחפש את מי שהיה השליש שלי בנושא הזה, שהוא איש מילואים היום. בידי

מפתחות של הארגזים האלה.

טוב, אלוף שרון. אבל בכל זאת אני קצת מאוכזב.

לנדוי:

מפני שזה הלא לא יתכן. אפילו אם כל הקצינים מתחלפין

שהם מוציאים, אני מקבל את זה בתום לב, חומר רשמי. מפני שמחר אינני יודע מה

עוד יוציאו. האם זה לא היה הרבה יותר פשוט שאתה תדבר עם היורש שלך בתפקיד הזה

ותאמר לו: הנה, תדאג לזה שהחומר הזה יישאר במרוכז באיזו פינה במשרד. הלא

עד כדי כך צריך להיות אמון בין מפקדים בכירים בצה"ל.

אני אומר לך. אני חושב של חילופי תפקידים היו

א. שרון:

נערכים באופן מסודר, כך זה גם היה קורה אולי.

המצב היה שונה. אני עזבתי את תפקידי כאשר האוגדה ישבה במערב לתעלה. לא מסרתי

את תפקידי לאף אחד. אני לא מסרתי תפקיד לאף אחד, לא היה שום ממלא מקום. שם

שא
7894

ישיבה קל"י - צחהצ

אלוף א. שרון

נשאר מספר קצינים, הסגן וכך הלאה. אנחנו מדי פעם ניהלנו תחקירי מלחמה. כדי לבוא ולהשיג את המהלכים בתחקירי המלחמה, לא היה מנוס מלהחזיק בחומר. זה לא מסוג המצבים, הייתי אומר, שנניח אני הייתי יכול לבוא אחרי שעזבתי - לא בגלל איזה שהם יחסים מעורערים במקום שעזבתי - שהייתי יכול לבוא למקום הזה ולקבל משם את החומר. זה היה חומר מרוכז.

אני מודה ואומר, אינני יודע אפילו בדיוק מה

יש בחומר הזה. החומר הזה היה מרוכז. מתוך החומר הזה השתמשו לצורך מתן עדויות. החומר הזה הוא חומר שמחכה לכתיבת דו"ח האוגדה. זה בעצם החומר היחידי שישנו היום לכתיבת דו"ח האוגדה.

אני בהחלט מקבל את דעתך, שלו זה היה נעשה

באופן מסודר, ז"א אני הייתי מוסר למישהו, אני דרך אגב רוצה לומר, אני כשעזבתי לא לקחתי אתי שום חומר. לא תיק, לא רגז, לא מפה. לא שום דבר.

אבל המקום שבו החומר מאוחסן זה חדר שברשות

מבנצל:

הצבא או ברשות פרטית?

ברשות פרטית.

א. שרון:

זה אסור לחלוטין, עם כל הכבוד. אבל לדעתי מיד

נבנצאל:

צריך להחזיר את זה לצבא. תתאר לך, למשל, שמשו

מהמחמר הזה היה דרוש בשביל משפט פלילי. זה יכול להיות חומר מפתח בענין חמור,

או בתביעה אזרחית, או בענין פיבורי כל שהוא. אין כל אפשרות להחזיק חומר כזה.

אין כל הצדקה להחזיק חומר כזה ברשות פרטית.

אתה אומר בארגזים. איפה הארגזים נמצאים?

היו"ר אגרנט:

הארגזים האלה נמצאים. אלה מספר ארגזי ברזל

א. שרון:

נעולים במנעולים, שנמצאים היום בחדר סגור אצלי

במשק. בחדר נעול, חדר עם סורגים. הארגזים האלה הובאו לשם עם עזיבת הקבוצה

האחרונה של האנשים שהיתה באוגדה בזמן המלחמה. החומר הזה הונח לצורך כתיבת

7895

דו"ח האוגדה . על הדו"ח האוגדתי אנחנו עדיין לא ישבנו בשלמות, פרט לאותם החלקים שהיינו זקוקים להם לצורך תחקירי המלחמה. החומר הזה כולו צריך לשבת עליו, לקרוא אותו, לחבר את הדו"ח. למסר אותו.

היו"ר אגרנט:

אבל אני חושב שהסדר הטוב מחייב, כפי שחברי הציע,

למסור את זה למפקד האוגדה או למישהו שממונה

על דברים טכניים.

אני יכול למסור את זה לענף היסטוריה.

א. שרון:

צריך למסור את החומר למי שממונה על דברים כאלה.

היו"ר אגרנט:

שזה יהיה במקום כזה שיהיה לך גישה לצורך כתיבת

הדו"ח.

המקום שאני יכול למסור אותו - אני צריך לעשות

א. שרון:

את הפעולה הבאה.

בינתיים אנחנו רוצים לקבל את היומן שלך.

היו"ר אגרנט:

אני מבטיח לכם שכל מה שיש שם - יובא לפניכם בהקדם

א. שרון:

האפשרי, בדיוק כפי שהוא.

אתה רוצה להגיד כמה דברים עוד על ה-8 לחודש.

היו"ר אגרנט:

כן. אני רציתי להתייחס לכמה דברים. נשאלתי בעיקר

א. שרון:

על ידי רב אלוף ידין, נדמה לי, בקשר לתכניות

והפקודות השונות לגבי הפעולה ב-8 לחודש. אני עוד פעם הרהרתי בכל הנושא הזה,

לראות איך ראיתי את הדברים האלה באותו היום, ואני מוכרח לציין שלפי דעתי עם

כל התיקונים והשינויים שהוזרמו לפי לוח האירועים שראיתי כאן במחצית השניה של

הלילה או לקראת בוקר, ובשעות הבקר, עם כל שהיו לנו עד מצמד, לא עד מצמד וכו',

7896

בסך הכל התכנית הבסיסית היתה טובה. לפי דעתי | התכנית הבסיסית היתה טובה. התכנית של הפיקוד הבסיסית היתה תכנית טובה. צריך לזכור שבאותו הזמן מצב האויב בגיזרה היה כזה : האויב היה בכל השטח מקנטרה ודרומה. כאשר באיזור קנטרה הוא ודאי היה - זה אני לא ראיתי, זאת אני יודע מתוך לימוד החומר - ודאי כוח אויב יותר רציני. דרומה, ככל שהיתה ירידה מאיזור קנטרה ודרומה, האויב היה יותר דליל, אבל היה אויב. כאשר שוב הייתי אומר, לקראת המקום של החלק הדרומי של האי בלח, במקומות האלה כבר היה כאן אויב במספרים לא קטנים, כאשר האויב באותו זמן, כפי שתארתי בפעם הקודמת, בתנועה ממערב מזרחה. בעצם זה היה היום שהאויב היה צריך כנראה להשלים את משימתו של השתלטות על רכס הגבעות.

ההתרשמות שלי, כפי שאני זוכר אותה, בשטח ממה שראיו

שכל השטח הזה מהמקום שבו אני הייתי פל האזור של האי בלח נראה היטב, בחצפית - כל השטח הזה היה בו אויב. כאשר בחלק הצפוני האויב היה דליל יותר וחלש יותר, וככל שהתקבנו לאיזור איסמעיליה דרומה, האויב היה תזק יותר ומרוכז יותר. התכנית בבסיסית, זאת שאמרה שאוגדה 143 נמצאת בבלימה או בלחץ מכיוון מזרח לכיוון מערב ומכיוון דרום מזרח לכיוון צפון מזרח, ישר כלפי מערב, ומאיזור רכס חמדיה כלפי צפון מערב, כאשר האוגדה השניה תוקפת מצפון לדרום - לפי דעתי התכנית היתה טובה. אני מצאת לנחוץ להדגיש, כי למרות שיש בליבי הרבה על אלוף הפיקוד, אני לא יכול שלא לבוא לומר כאן בצורה הכי כנה שאני חושב שהתכנית הזאת היתה תכנית טובה ביסודה. ואני לא מתיחס כרגע אם הוסיפו לרוץ למצמד או לא הוסיפו לרוץ למצמד. התכנית הבסיסית עצמה היתה תכנית טובה. הצהה היתה שהתכנית הזאת לא בוצעה.

אני רוצה להתיחס גם כן להערה של רב אלוף ידין, כשא

אמרתי שנראה לי - אינני יודע מה היה אחרי שאני עזבתי - שלא תקף במסגרת אוגדה

162, לא תקף כח גדול מכח של גדוד אחד. נדמה לי שהיתה הערה אלא או שאלה של

רב אלוף ידין שאמר, אבל כל החטיבה מנחה 40 טנקים. חטיבה 460 מנחה 40 טנקים.

7898

א. שרון: וכמובן הנושא השלישי, שאותו הזכרתי בפעם הקודמת

שזה הזזת אוגדה 143 דרומה, שבעצם מגמת האויב

באותו יום, היה לתפוס את רכס הגבעות, ואנחנו פינצנו לו מרחב די ניכר בתנועתנו כלפי דרום. אני מצאתי לנחוץ להדגיש זאת מפני שיש לי כמובן הערה שאני אמרתי בפעם הקודמת, שלא היו מפקדים בשדה, לא היו מפקדים בשדה ברמה מעל מפקדי אוגדות עד סוף המלחמה. בדבר הזה לא השתנה שום דבר, לא ב-15, לא ב-16, לא ב-17 ולא באף אחד מהתאריכים היותר מאוחרים. אבל בתאריך ההוא באותו יום של ה-8 לחודש אינני בטוח שלו או בהחלט יכול היה להיות, שלו היתה מתבצעת אפילו התקפה אוגדתית אחת, בשלימות, אמנם מצפון לדרום, דרך שטח שהיה חלש יותר מבחלנת האויב בשטח הצפוני היה בו אויב, אבל היה שטח חלש יותר, אני חושב שיכול להיות שפני המערכה היו שונים. ברור לי לגמרי שלו היו נכנסות לפעולה שתי אוגדות, ואלמלא היו עוד מזיזים אוגדה נוספת דרומה, בהחלט יכול היה להיות שכל זה היה מקבל צורה אחרת, ואני כבר הגדרתי את היום ההוא כיום הקריטי של המלחמה.

אני רציתי לאמר עוד דבר אחד. אני ביום ההוא

היתה לי הרגשה שבעצם אין יותר איזה שהיא אוטוריטה של ממש, וזה היה הלילה שאני התקשרתי לשר הבטחון, ובקשתי ממנו לבוא כדי שאפשר יהיה לשוחח אותו בגלל ירידה של אנשי קומנדו באותו לילה, לא ניתן היה הפגישה לא התבצעה, הוא לא יכול היה להגיע אלינו, והפגישה הזאת לא התבצעה.

עכשיו לנושא המשמעת.

היו"ר אגרנט:

אני לא חושב שהיתה ירידה במשמעת במלחמה.

א. שרון:

זאת אומרת אני לא הרגשתי שהיתה ירידת משמעת. אני חושב שצה"ל לא הצטיין אף פעם, הייתי אומר, במשמעת מלאה. מה השבתי על זה בעבר, הרגשתי בעבר היתה, ואני מדבר על לפני מספר שנים, היתה לי הרגשה שאם אנחנו נעמוד ביום מן הימים במלחמה קשה, לא כשהצבא הוא מנצח אלא במלחמה קשה,

7899

ועדת החקירה, ישיבה ק"מ

6.8.74, ישיבת אחה"צ

העד: האלוף (מיל) אריאל שרון

ש. אריאל:

בהחלט יכול להיות שהשמעת שהיננו מורגלים

בה, לא תעמוד לנו. ועכשיו איך ראיתי את הדבר

מאופן מעשי, עם פתיחת המלחמה. אני עם פתיחת המלחמה הבחנתי, וזה היה ביום הראשון

כשבאתי לשם, הבחנתי, כשראיתי את, הייתי אומר, כשדברתי עם חיילים, ודברתי

עם מפקדים וחיילים, היתה לי הרגשה שכדי להיות מסוגלים לעמוד בפעם-באמץ

הקשה שעומד לפנינו, הדרך היחידה, היא על ידי ממש דוגמה אישית. היתה לי הרגשה

שכל הקיאתיה הרגילה, וסמני הסטוס הרגילים שהיו מקובלים, לא יעמדו מול

הלחץ וההלם הקשה שאנשים שלנו עמדו בו. לכן אני בחרתי בשיטה מהרגע הזה ואילך

של המצאות עם אנשים, אם האנשים תהיה להם הרגשה שאתה מחלק איתם את הנטל

בצורה שווה, הם יעשו כל דבר. ואני מוכרח לאמר, אני הבנתי כך עד סוף המלחמה.

לא נתקלתי כל ימי המלחמה, אפילו במקרה אחד שאנשים לא בצדע בצעו הוראה,

אפילו במקרה אחד, אני מוכרח להדגיש דבר שאמרתי לקצינים כשנפרדתי מהם עם סיימי

את תפקידי באוגדה, שלא קרה לי פעם אחת, במשך קרוב לארבעה חדשים עם אנשים

אלה, כולל בימים הקשים ביותר, לא קרה לי אף פעם אחת שאתרגז עליהם, או

שאני אצטרך לדבר אליהם בקול רם. אני אף פעם אחת לא דברתי אליהם בקול רם

ולא נתקלתי אפילו פעם אחת בפופעה הזו של אי מלוי איזו שהיא הוראה, או הייתי

אומר מלוי הוראה שלא מתוך רצון עם כל הקשיים שהיו.

איך זה היה קורה אלמלא נאמר הדבר הזאת, אלמלא המצאות עם אנשים וכן הלאה

יכול להיות שזה היה מקבל צורה אחרת. אבל אני לא נתקלתי בדבר הזה בפני עצמו

כי אני נקטתי בשיטה הזאת, זאת היתה ההרגשה שלי, שאם אנחנו רוצים להשג

כאן הישג, אנחנו צריכים הייתי אומר, להימצא ולחלק עם האנשים את המעמסה.

ולפי דעתי הדבר הזה השתלם בצורה מוחלטת. לבוא ולאמר לשאלתכם שלפני המלחמה

היתה התרופפות משמעתית, אינני יודע אם הייתי יכול לאמר שהיתה התרופפות

משמעתית. ^{בסיני} היתה בעיה מיוחדת במינה, בעיה קשה, פשאני סבלתי ממנה כל תקופת

היותי אלוף פקוד הדרום. וזה העובדה של העדר, הייתי אומר סמכויות ברורות של

פקוד, ומבנה שהוא נוגד, ~~הייתי אומר~~,

ועדת ההקירה, ישיבה ק"מ

6.8.74, ישיבת אחה"צ

העד: האלוף (מיל) אריאל שרון.

7900

א. שרון:

כל הגיון צבאי. אינני יודע אם הנושא הזה

כבר עלה לפניכם או לא, אבל הייתי אומר שרשרת

הפקוד לגבי הכוחות בסיני, היתה מעוותת. הכוחות שהיו בסיני היו כפופים

בעצם לשתי מפקדות, במשך כל השנים, זה היה גם בחקופת מלחמת ההתשה,

לסקוב:

באיזה מידה זה השפיע על המשמעת?

א. שרון:

היו לזה הרבה השפעות, אני גם אומר איך התגברתי

על זה, במצבים שונים שנחקלתי בהם. בעצם היה

כאן מצב מוזר, הכוחות מבחינה מבצעית, הכוחות הקדמיים מבחינה מבצעית, היו כפופים

לי מבחינת פקוד. מבצעית בלבד. הכוחות לא היו כפופים לי בכל הנושאים האחרים.

אני למשל, לא אני יכולתי לשפוט את האנשים. אם למשל לא מלאו את תפקודם. לא היתה

לי כל השפעה על מינויים, לאן העלאתם בדרגה. אני מודה שלא אחת הייתי מופיע

ואני הייתי מבקר בחזית הזאת לעתים קרובות מאד, ממש קרובות מאד, לא אחת

הייתי בא והייתי מוצא מפקד גדוד חדש, הייתי שואל אותו, מי אתה? והיה אומר

לי התמניתי כמפקד גדוד חדש. הייתי אומר, זה הגיע עד כדי אבסורד מוחלט

כשיום אחד התמנה קצין אג"מ במפקדת האוגדה בסיני והדבר הזה אפילו לא הובא

לידיעתי.

הנושא הזה הועלה בפני הרמטכלים הז' בר לב

והן אלעזר הרבה מאד פעמים. אני ע' אף פעם לא הצלחתי לגבור על כך, שלא נדבר

על קשיים אחרים, למשל, הרכב והאמצעים בקו, הציווד, היו מחולקים לציווד

שהיה קשור וכפוף לפקוד דרום, שאנחנו היינו, הייתי אומר, מספקים לו דלק

ומתקנים אותו, ורכב שהיה כפוף למפקדת הגי"ש שהיא היתה מטפלת בו ומתקנת אותו.

בייתי רוצה להדגיש, שבזמנו ~~בשנות ה-70~~ ^{בשנות ה-70} מפקד פקוד הדרום, היה מועמד לקבל

את התפקיד הזה עוד אלוף אחד, זה היה האלוף טל. והסיבה שהאלוף טל סירב בתוקף

לקבל את התפקיד,

ועדת החקירה, ישיבה ק"מ

6.8.74, ישיבת אתה"צ

7901

העד: האלוף (מיל) אריאל שרון

א. שרון:

היה כחוצאה מכך, או בגלל זה, שהמבנה הזה נראה לו מסורבל

ובלתי נכון עד כדי כך שלא ניתן היה לעבוד בו. אני יכול לספר

על שיחה שהיחה לי עם האלוף טל, ביום בו קבלתי את הפקוד, כשאני ניסיתי לשכנע

אותו שאני אפנה צפונה לפקוד הצפון והוא יילך דרומה, ואמרתי לו, נכון שזה בלתי

חקיך, אבל אפשר אולי להתגבר על זה בעבודה יום-יומית. הוא התעקש, התנגד ולא

היה מוכן לקבל אותי.

אני יכול רק לאמר פה, שהמבנה הזה גרם לבזבוז של מליונים

ואבדני ציוד. כי בעצם היו פה שתי כתובות. הכתובת האחת, שהיא פקדה על הענין מבצעת

וחלק מהציוד היה באחריותה, כתובת שנייה, מפקדה אחרת, שישבה מאחור ולא היה לה

קשר לפעילות המבצעת שהיא היתה אחראית על חלק אחר של הציוד. והיא בעצם היתה

ממנה את האנשים, מעלה אותם בדרגה, שופטת אותם, כשהם לא היו מתאימים לתפקידיהם.

המצב, הייתי אומר, היה בלתי נסבל.

אני העלתי את זה הרבה מאד פעמים. העלתי את זה בפני שני

הרמטכלים והעלתי את זה בפני שר הבטחון. בזמן אחד, בתקופה אחת, היתה לי הרגשה

שאני אצליח להתגבר על הנושא הזה, והיה בחורף 72, כשלקחו ממני את רצועת עזה

לאחר חסול הטרור ברצועה, נלקחה ממני הרצועה, והועברה לפקוד מרכז, והסיבה

הנמוק היה, כדי לאפשר לי להתרכז בחזית העיקרית. אני כמובן ניסיתי להשתמש בדבר

הזה, כדי לקבל את הפקוד המלא, כפי שצריך להיות, על הכוחות שם, לא הצלחתי.

שר הבטחון אמר לי שהוא חושב שזה הגיוני, ונראה לו שזה הגיוני, והוא יתמוך

בדבר, אבל הדבר לא הגיע אף פעם לידי דיון נוסף לשר הבטחון.

והענין נפל.

אני מודה שאני ראיתי בדבר הזה, אני ראיתי בזה משהו

שהוא מעבר לשקולים עצבאצאפא - עניינים.

7902

ועדת החקירה, ישיבת ק"מ

6.8.74, ישיבת אחה"צ

העד: האלוף (מיל) אריאל שרון

הנושא הזה של כפיפות כפולה של הכוחות בסיני. א. שרון:

אני תמיד טענתי ואני טענתי את זה אז, ואני טוען את זה

גם היום. שהיה נסיון, הייתי אומר,

זאת אומרת, הזדמנות זאת אתה ניסית לבטל את הכפיפות היו"ר אגרנט:

הכפולה הזאת, כן ?

בהחלט. בהזדמנות זאת ובעוד הזדמנויות אחרות. שרון:

זה נושא שהיה עולה בפגישות אישיות בין הרמטכ"ל וביני

אני חושב שכמעט בכל פגישה. זה דבר שהעלתי אותו בדיוני מטכ"ל. בכל מקום אפשרי

תבעתי לשנות את זה. כי זה יצר מצבים בלתי נסבלים, ממש מצבים בלתי נסבלים.

אני חושב שהיה בזה לא מעט כוונות לא עניינית, זה הייתי אומר, להחזיק אותי

כאלוף פקוד, גם כן באיזה צבת מסויימת. שהיא בודאי לא היתה מוצדקת.

ממתי ההסדר הזה היה קיים ? לדורי:

ההסדר הזה היה קיים אני חושב משנת 1969, אני בזמנו א. שרון:

כשהיה אלוף גביש, אני זוכר שאמרתי לו, אני ייעצתי לו

בזמנו, לרדת ולעזוב את מקום המפקדה בבאר-שבע, זה היה במלחמת ההתשה, ולעבור

לשבת בסיני, ולא לתת להקים מפקדה נוספת בינו ובין הכנחות. שייקה לא קבל

אז את דעתי, אני אמרתי לו את זה בתור, הייתי אומר, כאדם מן הצד.

אז הדבר הזה נקבע וכך הוא המשיך, הייתי אומר, חרף כל המאבקים שהיה.

ונחתי לדוגמה את מאבקו של אלוף טל בנושא הזה.

אני כבר לא רוצה לדבר על איזה קשיים לוגיסטיים זה גרם.

ועדת החקירה, ישיבה ק"מ

7903

6.8.74, ישיבת אהה"צ

העד: האלוף (מיל) אריאל שרון

עד אז אוגדת סיני,

לנדוי:

לא, לא היתה אוגדת סיני. ברגע שהוקמה האוגדה, היא

א. שרון:

הוכפפה כפיפות מבצעית לפקוד דרום וכפיפות מכל הבחינות

האחרונות למפקדת גייסות השריון. זה כמובן נתן היתרי אומר, מרווח רחב מאד

למפקדי האוגדות השונים, מרווח רחב מאד של תמרון, אפשר היה לגמור דבר עם אחד

ועם השני, ואפשר היה לרוץ למטה הכללי וכן הלאה.

עלינו כמפקדת הפקוד זה היה דבר שהקשה בצורה בלתי רגילה. ממש בצורה בלתי

רגילה. אני רוצה לאמר לכם באופן הכי ברור, שבעצם היחידים שיכול היה בפדל

לתת פקודות שם, זה הייתי אני. ולמרות שבדרך כלל מפקדה לא עובדת עם מפקדה

דרך אלוף הפקוד, אלא מפקדה עובדת עם מפקדת בסביבות הפקוד, אני יכול לאמר

כאן באופן גמב ברור לגמרי, שאני לא זוכר איזו תקופה שאפשר היה לעבוד עם הכוחות

בסיני, בדרך של מטה מול מטה, שמטה נותן הוראות למטה או מעביר מתרגם או

או מפרש הוראות למטה שמתחתיו. בפשטות ובנושא הזה היו, הייתי אומר

חלוקי דעות רבים. ✓

הדרך שאני התגברתי על הנושא הזה, היתה הדרך הבאה.

פשוט פקוח צמוד, אני במלחמת ההתשה בייתי את רוב הזמן בסיני. והייתי גם נוהג

בכל מקרה של מוננות לרדת עם המפקדה לסיני ולשבת שם, ופשוט בעצם נוכחותי

ובמשקל האישי שהיה לי ביחס למפקדים לא נתקלתי בבעיות. אבל זה שהמטה של פקוד

הדרום נתקל בבעיות חריפות מאד בכל ימות השנה, אני יכול לאמר לכם זאתבב

בלבד במלוא הוודאות. כך ששם נוצר עוד מצב נוסף מסובך מאד, ודוקא בחזית ✓

העיקרית של מדינת ישראל. ואני מוכרח לאמר לכם, לא מצאתי מעולם את ההגיון

לא הצלחתי להבין מעולם את ההגיון שבכפופות הכפולה הזאת, פרט לרצון להצר

את צעדיו של המפקד. ✓

7904

ועדת החקירה, ישיבה ק"מ

6.8.74, ישיבת אחה"צ

העד: האלוף (מיל) אריאל שרון

האם הכפיפות הזאת לא התחילה לפני שבאת לפקוד ?

ידין:

הכפיפות התחלה לפני.

שרון:

ואז זה לא בא להצר את צעדיך.

ידין:

אני יודע ששיקה מעולם לא ערער על זה. נדמה לי

א. שרון:

שמעולם לא ערער על זה. אני ערערת על זה מיד כשבאתי.

אני מבין את מה שאתה אומר, אני רוצה לגמור עם המבנה

ידין:

הזה עד הסוף, היות והמבנה הזה בא עוד בזמן שהאלוף גביש

היה, אז מבחינה אידיאולוגית - אם אפשר לאמר כך - אי

אפשר לפרש את הקונספציה הזו, כמשהו נגדך.

המשיכה רצב, א.

לפני כן רשמה י.ע.

-21-

ועדת החקירה - ישיבה ק"מ

6.8.74 - אחה"צ

העד: אלוף אריק שרון

ר.ב.

אריק שרון:

מאז שאלוף גביש עוזב עברה תקופה ארוכה. שנת 70, 71, 72, 73.

במשך כל השנים האלה התננהל מאבק מר בנושא הזה.

י. ידין:

אנא מדבר על הקונצפציה הראשונית.

א. שרון:

למה אני שואל אותך את זה, כי בנקודה הזו יש חולשה. אני מביין

מה שאתה אומר - שמזמן שהתמנת פרשת את זה כך. מבחינת המבנה היתה

לזה לכאורה סיבה אחרת. השאלה שלי שאני רוצה לשאול אותך: האם יכול להיות שהסיבה

היא אחרת, והיא הסיבה שהמפקדים שהיו בתקופה הזו היו אנשים שפעם היו מפקדי גייסו

השריון, אני עוזב רגע את הבעיה של טל, שזה לכאורה סותר את ההנחה שלי, שהוא היה

גם כן משריון אבל לא היה רמטכ"ל, כלומר, שגם ר"א בר-לב, וגם ר"א אלעזר, למעשה

כאשר הם היו מפקדי גייסות שריון, רצו לשמור על כאילו עצמאות מסויימה של הגיס,

לכן כאשר הם הפכו לרמטכלים ה"ספרי-דה-גור" הזה כאילו הטעה אותם. יש בזה משהו

או לא?

א. שרון:

אני חושב שמאז התקופה שהזכרת אותה עכשיו, היתה התפתחות

גדולה מאד בשריון, מבחינת כמות. (אני עצמי מנסה לראות שמא

זה מה שהסתתר מאחורי העניין).

היכולת של גייסות שריון לשלוט על כמות חטיבות השריון שהיתה,

היתה לפי דעתי, הרבה מעבר ליכולת. הדבר בהחלט התבטא גם בפיקודים שהיה בסיני.

אגב נוצר מצב אבסורדי, מי שישב בסיני היליתי אני. מי שהיה שם מספר פעמים בשבוע, היי

אני. אני ישבתי שם כל הזמן בסיני. הגיס היה יורד לשם לעיתים רחוקות מאד, יכולתו

לשלוט היתה קטנה מאד. אז יכול להיות שהם המשיכו את אותו הקו שהיה נקוט בידם.

מה היה מעבר לדרוש לגיס?

היו"ר אגרנט:

כמות העוצבות, החטיבות, האוגדות שסרו למרוחו, לפיקודם

א. שרון:

של גייסות השריון, אם מבחינה פיקודית ואם מבחינה חילית מקצועית,

היה בהחלט מעבר למה שמפקדה אחת או מפקד אחד יכולים לשלוט עליהם. אני עונה לר"א ידי

6.8.74 - אתה"צ

הער: אלוף א. שרון

א. שרון:

שיתכן שבאיזה שהוא מקום בתת הכרתם עדיין הם הרגישו, בפי שהרגישו כאשר היו כוחות קטנים, אבל בכל זאת, זה לא היה מצב שבו אף אחד לא ערער על כך. עמדו פה כמה מפקדים, שללא ספק היה להם כשרון, ניקח בעיני אלוף טל היה לו הרבה נסיון. בעיני, גם לי היה הרבה נסיון, בכל זאת שרתתי שנתיים כמפקד חטיבת שריון ופקדתי על אוגדה משוריינת בסיני בשנת 67, כאן לא מדובר באנשים שאין להם נסיון, כאן מדובר באנשים שיש להם נסיון. אני מוכן בהחלט לא ליחס חשיבות מוגזת לזה.

י. ידין: אני כן מיחס לזה. אבל שאלתי את השאלה הראשונה הזאת על מנת

לשמוע מה אתה אומר. עכשיו אשאל אותך שאלה שניה:

מה היה הנימוק הפורמלי-הרשמי בישיבות מטה, נניח אפילו

שאתה צודק, הרמטכ"ל בטח לא אמר בישיבת המטה הכללי - המבנה הזה הוא כדי להצר את

צעדין של אריק. א, מה היה התשובה הדוקטרינית הרשמית למבנה הזה?

א. שרון: א, הייתי מציע לחפש בעיקר את הפרוטוקולים האלה. היה בעיקר

דיון אחד ארוך שלם עם מפקדי האוגדה בסיני, דרך מבחינת עיתוי

כדי לגסוח לאתר מתי זה היה, זה היה לקראת כניסתו של אלברט ז"ל לתפקידו, כי אני

זוכר שגם דן לגר וגם אלברט היו נוכחים בדיון, מכאן אני מקיש זה היה סמוך.

אני מציע לקרוא מה היה הנימוקים. עד כמה שאני זוכר, הנימוק העיקרי הזה, שהגיס

מופקד על אימוני השריון ולכן האימונים צריכים להיות ביד אחת. ומאחר והחטיבה

העורפית שהיתה שם, היא היתה עוסקת בעיקר באמונים בתקופות שהיא היתה מאחור,

לכן צריך להתזיק את זה ביד אחד. גדמה לי שזה היה הנימוק העיקרי. ואם אני לא זוכר,

אני מציע לעיין בפרוטוקול ושם ודאי ימצאו כל הנימוקים מכל הסוגים. כפי הנראה

זה היה הנימוק העיקרי, בעיני, הוא היה נראה נימוק בלתי מוצדק וגם נימוק שולי

מול ההדגשה שהיתה של החזית העיקרית של מדינת-ישראל. לכן גם אמרתי, כאשר נלקחה רצועת

עזה, נאמר לי - כדי שאוכל להתרכז בחזית העיקרית של מדינת-ישראל, אבל לעומת זה

6,8,74 - אחת"צ

העו: אלוף א. שרון

א. שרון:

לא חל שום שינוי, הייתי אומר, בכל מה שנוגע להבהרת סמכויות הפיקוד בשטח, כפי שאמרתי, אני מצאחי את הדרך להתגבר על זה, דרך קשה, מאד לא נוחה, פשוט על ידי נוכחות אישית במקום.

היו"ר אגרנט: וזה השפיע על המשמעת?

א. שרון: בהחלט, בהחלט. זה הייתי אומר, כאשר אחת נמצא במקום

בחזית קשה, החזית היא תמיד קשה היחה שם, הן בימי אש והן בימי

רגיעה. זאת היא חזית קשה, שבה המפקדים הנמצאים במקום, הייתי אומר, מידת

התקדמותם והצלחתם, הייתי אומר, אין לה שום קשר ליכולתך אחת, או ראיתך אחת

כמפקד מי שרואה אותם יום ביוצא בביצוע משימותיהם, אני חושב שיש בזה פגם רציני.

אני בא ואומר עוד-פעם - לבוא ולומר היום, הייתי אומר, שהדרך להתגבר על זה,

ביתח, להמשיך באותה השיטה שאני נקטת בה. היא היחה שיטה קשה, אני מודה, היא

היחה שיטה קשה מאד. זו פשוט שיטה של הימצאות במקום וירידה לפרטי פרטים

ושימוש בכוח ההשפעה שהיה לי על האנשים במישרין. אני מודה, שזה היה הרבה יותר

כוח השפעה אולי מוסרי מאשר אפשרות של שימוש באיזה שהוא גורם של חוק, אני

על כל פנים, אינני חושב שפעם באיזה שהיא צורה יכולתי לנקוט, או נקטתי,

כי גם לא יכולתי, איזה שהוא צעד משמעותי. אינני זוכר שנקטתי איזה שהוא צעד

משמעותי בגד משהו בחזית התעלה, גם לא יכולתי, אבל גם לא נקטתי. אני מצאחי

דרך להתגבר על זה. יכול להיות שזה מה שהיה צריך לעשות.

אני רוצה לומר עוד דבר - אם אני מנסה להסתכל עכשיו

על המלחמה, יצא לי לראות מפקדים בכל הדרגים במלחמה, ממפקדי טנק, מפקדי גמ"ש,

מפקדי מחלקות של צנחנים ועד מפקדי אוגדות, אני אינני חושב, אני מדבר על מה שאני

ראיתי, אני מסתייג אני מדבר על מה שאני ראיתי וראיתי את הכוחות האלה במלחמה

מקרוב מאד, אינני חושב שהיו סימנים של העדר משמעת. אני אמרתי, אני לא נתקלתי

6.8.74 - אהה"צ

העד: אלוף א. שרון

א. שרון:

בדרגים האלה, אני חושב שהיו סימנים של אי מילוי הוראות בדרגים הבכירים, בהחלט. אני הואשמתי באי-מילוי הוראות, אני אמנם טוען...

היו"ר אגרנט: באיזה דרגים נתקלת?

א. שרון: אני לא נתקלתי בדרגים באי מילוי הוראות. אני ראיתי אנשים מבצעים את כל ההוראות. אני יכול למשל להצביע על שתי הוראות שנתן אלוף פיקוד, ואני חושב שמין הדין שאני אזכיר כל מיני דברים שיש בליבי, שאני ראיתי שהוא כן עשה. אני ראיתי למשל את ההוראה שלו לאוגדה 162 לתקוף, והיא לא תקפה. אני ראיתי את ההוראה שלו, ז"א אני יודע שהיתה הוראה שלו - עוד פעם ל-162 במועד שאתם לצערי לא דנים בו, זה ב-16 לחודש, לתקוף בציר עכביש, והאוגדה לא תקפה. ואנחנו יודעים היום, אחרי התחקיר האחרון, אני אמנם, לי זו לא היתה הפתעה, אבל אנחנו יודעים היום אחרי התחקיר האחרון, שהיתה הוראה של האלוף גונן לתקוף, אבל האוגדה לא תקפה. היא עשתה, היא החליפה אש, היא ירתה בארטילריה, אבל היא לא תקפה. מצד שני, אני אומר עוד פעם, אני לא נתקלתי ברמות של מפקדי חטיבות, של מפקדי גדודים, של מפקדי פלוגות, אני מדבר כרגע על תקופת המלחמה, לא נתקלתי בתופעה שאנשים לא ביצעו הוראות. יחד עם זאת, אני בהחלט מוכן להדגיש מה שאמרתי בתחילה - כדי שאפשר יהיה לעמוד במשימות הקשות ביותר האפשריות, המשמעת צריכה להיות הרבה יותר חזקה. ז"א, בכלל לא צריך להשאיר את זה לשיקולו של אף איש בשום דרג, אם הוא כן מבצע או לא מבצע, והייתי אומר שזה לא יכול להיות בנוי על זה, שמפקד אוגדה תמיד ימצא עם הטנקים הקדמיים בשדה, וזה יהיה האמצעי העיקרי כדי שאנשים יבצעו כל דבר.

לנדאו: התחלת לומר, שהיו מקרים של אי-מילוי פקודות בדרג הבכיר -

אוגדה 162 לא תקפה - האם היו גם מקרים שאוגדה 143 לא מילאה

פקודות? אני רוצה פה להכנס לעצם העניין, קראתי בעתונות ראיון אתך, ואתר כך הסבר

6.8.74 - אתה"צ

העד: אלוף א. שרון

לנדאו:

לדאיון. הייתי רוצה לשמוע מה עמדתך, בצורה מוסמכת, ביחס לשאלה הקשה של מילוי הוראה. מחי מותר למפקד, באיזה דרגה שהיא, או מפקד בכיר, אם אתה רואה פה הבדלים, שלא למלא פקודה?

א. שרון: דבר ראשון - אינני רואה הבדל בין מפקד בכיר למפקד זוטר.

אני לא חושב שיש כאן הבדל.

דבר שני - לעצם המקרה שמתחם אלי, אותם הדברים שאמרת - הדברים

האלה אמרתי לגבי פעולות שלצעבי כן בצעתי. זה לא לגבי פעולות שלא בצעתי, אלא לגבי פעולות שלא בצעתי. כי את ההתקפה ההיא שאני טענתי שלא צריך היה לבצע אותה על אותו מקום שנקרא מיסורי, לקראת סוף המלחמה.

לנדאו: באיזה יום?

א. שרון: זה היה ב-21.

לנדאו: אומרים לי פה שזה לא שייך לעגין שלנו.

היו"ר אגרנט: הייתי מציע כך, שאתה קודם כל חגדיר את עמדתך העקרונית

בשאלה הזאת. האם אתה חושב, שבאיזה מצב כל שהוא של מפקד,

בכיר או לא בכיר, יכול להגיד - אני אינני רואה לבצע את הפקודה הזאת מסיבה

שנראית בעיני מצדקת.

א. שרון: אני חושב שצריך לבצע מראש, כהנחה בסיסים, את כל ההוראות.

ואינני מבדיל כאן בין מפקד בכיר לבין מפקד זוטר. זה באופן

כללי. כדי לא להכנס לפרטים ולא לחרוג מעצם חקופת עיסוקה של הועדה, אני רוצה

רק לציין, שאני התייחסתי למקרים שכן בצעתי, ולא למקרים שלא בצעתי.

בכל זאת אני רוצה לבוא ולומר, שעם כל זה שאני קובע, שצריך

למלא את כל ההוראות, שלעיתים אתה נמצא במצב, וזה היה המצב שבו אני נתקלתי,

באותו יום, כלומר ביום שאתם לא עוסקים בו, שאתה נמצא בשדה, ובלעדך אין שום

מפקד בכיר יותר הנמצא אתך בשדה, ואתה מקבל פקודה שאחזק יודע, שהביצוע שלה

6.8.74 - אחת"צ

העד: אלוף א. שרון

א. שרון:

פירושו, הייתי אומר, קטל, הריגה של הרבה מאד אנשים, בין האנשים שלך. כאשר מדובר פה בדבר שיכולת ההשג בו היא שולית ביותר, וגם פה הייתי מפריד, תוחם את זה ואומר, כאשר אתה לא נמצא בהגנה, יכול להיות כאשר אתה נמצא בהגנה אתה בכלל אינן לך שום שיקול ולא חשוב מה המחיר שאתה משלם, אלא אתה נמצא במצב שאתה תוקף ומתקדם. כאשר אתה מנסה לשטוח את טענותיך, ואינן לך לפני מי לשטוח את טענותיך, ויכול להיות מקרה שאתה צריך לקבל החלטה, יכול להיות מקרה ובהחלט להיות מוכן לשאת באחריות ולתת את הדין על כך. לפי דעתי אלה מקרים נדירים ביותר. זה מקרים, פה אני עושה את האבחנה בין מפקד זוטר ומפקד בכיר, זה יכול להיות מדובר במישהו שיש לו נסיון והוא מכיר את החזית. אני אומר, יכול להיות מצב כזה במקרים נדירים ביותר, אני על כל פנים נתקלתי במצב כזה, באותו חאריך שאתם לא עוסקים בו אמנם, בצעתי את ההוראה הזאת. אני חושב עד היום שלא הייתי צריך לבצע אותה בצעתי אותה. זה עלה במחיר רב מאד, כבד מאד, עם השגים אפסיים ולפי דעתי זו בדיוק הדוגמא אליה התייחסתי - הפעולה הזו בוצעה. ואני אומר עוד-פעם, אם אתם שואלים אותי: איך אני מרגיש בנושא הזה? - אני מרגיש בנושא הזה את כל כובד האחריות מוטל עלי. כי בעיניי זו הייתה הדוגמא המובהקת, שבה מפקד צריך לבוא ולומר - חשמעו את זה לא מבצעים בשום פנים ואופן. אני בצעתי את זה.

ואתה מרגיש היום בדיעבד, שלא היית צריך לבצע?

היו"ר אגרנט:

אני מרגיש שלא הייתי צריך לבצע, ואני מרגיש גם באחריות

א. שרון:

לנושא הזה. לי באוגדה אנחנו עמדנו בקרבות קשים מאד. לי באוגדה

היו לנו לפחות 500 חללים וכ-2000 פצועים ולא באיזה תקלות כי אם ממש בלחימה קשה.

ממש בלחימה קשה ביותר. אני תארתי את הלחימה שלנו במילים קצרות ואולי יבשות, אבל

זו הייתה להימה גוראה. ואני מוכרח לומר, שאינני מרגיש ביחס לאף קבוצה מהחללים

האלה, שום הרגשה, כפי שאני מרגיש ביחס לאותה קבוצה של חללים שנפלה ב-21 לחודש.

המשיכה א.א. ג.

זה היה דבר מיותר.

לוא מפקד החזית היה בא לשדה, חרף ההתנגדות שלי שנמשכה שעות, שאני קבעתי לא לבצע את זה בשום פנים ואופן, לוא היה בא לחזית והיה רואה את זה כפי שאני אאמץ עמדותי וראיתי את הדבר הזה, אני חושב שהוא היה משתכנע, אבל הם פשוט לא היו בשדה.

לסקוב: אתה מדבר על איזה מקרה או מקרים או מצבים של אי-ציוח לפקודה מפני שנותן הפקודה איננו יודע מה קורה. אתה מדבר על אי-ציוח לפקודה עקב זלזול במפקד שנתן פקודה רעה וכו'. אתה מדבר על אי-ציוח לפקודה מפני שיש לפניך דילמה מוסרית. ואתה מדבר על אי-ציוח לפקודה מפני שאתה מטיל ספק אצלך בקומפיטנטיות של אותו מפקד שנתן את הפקודה. כל ארבעה המצבים האלה הם מצבים שונים.

א. שרון: אני חושב שהמצבים האלה הם מצבים שונים אבל אחד קשור בשני. ז"א, הערכת למשל, אני רוצה לאמר דבר פשוט: אני חושב למשל - ואני לוקח את אותו מקרה של אותו יום עליו דברתי - אני חושב שהוא באותו יום למשל, כשרואים את ההתנגדות החריפה הזאת שלי לביצוע ואני מסביר את הנושא, ואני חוזר ומסביר, חוזר ומסביר, לוא מישו היה אומר: "בא ניגש למקום, ניגש, נסתכל, ותסביר לנו בשטח את זה" - אני חושב שהם פשוט לא ידעו מה קורה בשטח. אז, אי נוכחות זה לא עניין של זלזול. זה עניין שלהערכת פשוט האנשים הנותנים את הפקודה אינם יודעים מה קורה. אני הייתי מתיחס לזה כמו אל אותו מקרה שספרתי לכם שקרה ב-11 לחודש. כשחטיבת צנחנים קיבלה הוראה לתקוף את המיחמים שהיה בהם דויזיה, אלמנטים של דויזיה משורינת - לתקוף אותם בלילה באמצעות חיל רגלים. אאמץ אז אני אומר: איך ראיתי את זה? ראיתי שפה מדובר באנשים שאינם יודעים, הם אינם יודעים מה שקורה בשדה, הם אינם מבינים את המלחמה שמחנהלת, הם אינם באים לשדה לראות את מה שאנחנו רואים. אני לא צריך את האנשים האלה אאמץ כדי שיתחלקו אחי בגיהנום הזה שהיה שם. אני באמת לא זקוק לזה.

אלא אני פשוט הושם, שהם לא הבינו מה שקורה. גם פה לפי דעתי הדוגמא של מקרה שלא הבינו. אז אני אומר, אלה דברים כל כך נדירים. המקרים האלה כל כך נדירים ונחתי פה דוגמא. אני מודה שיכל להיות שלא הייתי צריך לאמר את זה, כי סביב זה יתפתחו תלי תלים של הלכות של דברים שלא אמרתי ולא עזר לי כמה פעמים טענתי והכחשתי והסברתי וחזרתי והכחשתי. אני כבר הפכתי לדמות של מישהו שדוגל באי מילוי הוראות. אינני חושב שאני לא ממלא הוראות. אני גם את ההוראה הזאת ביצעתי ואני רק חושב, שאלה מצבים שיכולים להתפתח ולפי דעתי המצבים האלה מתפתחים בעיקרם לא בגלל המפקדים הנמצאים למטה, אלה שאצלם מתעוררת הדילמה המוסרית עליה דיברת, אלא הם מתפתחים כתוצאה מכך שמפקדים בדרגים בכירים יותר לא מוצאים לנחוץ להמצא בשדה ברגע מכריע. יש רגעים שבו איך לך ברירה - אתה מוכרח להיות בשדה כדי לראות בדיוק מה שקורה. אבל, אם לסכם את העניין, אני חושב שצריך למלא הוראות לכל אורך הדרך ואני על כל פנים אינני חושב שלא ביצעתי אחת הוראה. אני יודע, למשל, שמפקד החזית יותר מאוחר האשים אותי בכך - וגם זה היה חלק מטענה שהיחה. אמנם כל הטענות האלה בוטלו אבל היחה טענה - שכביכול לא פתחתי אחד מהצורים. ציר שהוטל עלי לפתוח רצועה ברוחב של ארבעה ק"מ ולא פתחתי.

אני אומר, אני בלילה ההוא וביום שלמחרת לא היה איש באוגדה שלא נלחם. הייתי אומר שזה היה מהטנקיסט ועד מפקד האוגדה, אישית, אינני חושב שאיש אחד לא נלחם. אנחנו בקרב הזה איבדנו כ-300 הרוגים. אנחנו נלחמנו שם - אני חושב שלא יצא לי בכל 25 שנות שרותי לירות כל כך הרבה כמו במלחמה הזאת אישית כמפקד אוגדה, שירייתי בכל כלי הנשק כמו שירייתי במלחמה הזאת. אנחנו כלנו נלחמנו שם. אז אני מודה, שהיו מקומות כמו למשל מערבית לתעלה, שהשגנו יותר ממה שציפו מאתנו. ליד התעלה, אולי כמו שציפו מאתנו. ויותר מזרחה - פחות.

לוא היתי אומר שאיזה שהוא חלק מהאוגדה לא נלחם,

או אני אישית לא הייתי נלחם, אז הייתי יכול לבוא בטענות. אלה היו נסיבות המלחמה. אפשר להשיג יותר או פחות איך לזה כל קשר למילוי הוראות. היה פה קשר למה שניתן

7913

אג

לעשות, מה היו יחסי הכחות שניתן היה לעשות.

אבל, בקשר למילוי הוראות, אני חושב שצריך להקפיד על מילוי הוראות ולא הייתי מציע שבכלל אם תחפתח איזה אידאולוגיה ואני אישית לא עומד מאחרי אידאולוגיה כזאת והסברתי את זה הרבה פעמים. בשום פנים ואופן.

אני רוצה לשאול אתך על משמעה בהבט אחר:

לסקוב:

אחת הבעיות עם משמעה, זה שאתה מוכרח להשיג

אפקט שלה היום כדי שזה יהיה לך מוכן לאותו יום שתצטרך להשיג תוצאות. זה לא דבר שאתה יכול להשיג אותו תחת אש.

נקודה שניה היא שאתה משתמש במשמעה באותו מובן

של ציור, אבל משמעה זה גם הרגלים של ביצוע דברים, שזהו סוג מסוים של דברים של ציור ופיתוח ~~הצאצא~~ לפעולה, שהם למשל תרגולות או סכניקות איך מבצעים ואיך מוציאים פקודה וכו'.

אתה מדבר על משמעה שהיא עמדה כפי שעמדה בקרבות

יזומים. אני מניח, שאתה לא שייך לאלה שביטלו את סיכויי האויב להפתיע אותנו.

השאלה אם המשמעה הזאת עמדה בקרב התקלות? האם

לא היו תופעות של הצטופפות אנשים ורכב ללא סבה והרבה אבדות? גילוי עמדות ע"י גישה ואי החלפה של עמדות? חוסר משמעה? הווה אומה תרגולת בקרב התקלות? כל עניין ה-נ"ט זה משטר מבצעי, זה תרגולת ולא טקטיקה איך נלחמים ב-ר.פ.ג.י וב"סאגרים" וכל זה מה שישנו? הסעים זה עניין של משמעה. היו אבדות גם בהפגזות וגם בתאונות. אי-שימוש בנשק אישי ונשק סיוע גדודי ולהזמין נשק מאותה ארטילריה שהיא תבוא לאחר זמן וגרם הפסד זמן ויחד אתו אבדות? או חוסר ערננות במעוזים; מצד אחד, תצפית יוצאת מהכלל, אבל אף אחד לא שם על זה שום דבר והמעוזים מוזנחים והנשק הו או תירגולת של העברת פקודה. נותנים פקודה והפקודה מגיעה "מינינגלס" למי שצריך לפיה לנקוט פעולה והוא לא מביין מה רוצים ממנו. עצם ההפתעה כתוצאה מזה שלא שמו על אף התצפית הזאת שום דבר. או מודיעין שדה או תצ"א - הפרש של יום

7914

אג

- 34 -

בין ביצוע הצילום לבין מי שצריך להשתמש בזה. כל זה, זה משמעת. והמשמעת הזאת עמדה עוד איך שהוא בקרב יזום - וכל הקרבות היו יזומים - לבין קרב התקלות שאתה מופתע ונאבק מספר ימים עד שאתה תופש יוזמה מידי האויב. אז האם משמעת כזאת בכלל היתה?

א. שרון : אני אתיחס בכמה משפטים איך אני נראה לי מה צריך

לעשות היום ואני אגע גם במה שהיה בעבר.

אני משוכנע שכדי לעמוד במלחמות קשות - ואינני חושב שהמלחמה שעמדנו בה היתה המלחמה הקשה ביותר הצפויה לנו. אני חושב שצריך להתכונן למלחמות הרבה יותר קשות - אני חושב שצריך בהחלט להגביר את המשמעת. היתי אומר שמה שהיה צריך לעשות היום, אחרי המלחמה, זה להחזיק את הצבא ביד ברזל. זה מה שהיה צריך לעשות. להחזיק את הצבא ביד ברזל. אם תשאלו אותי אם - קשה לי כמובן להעיר לגבי הצבא. אני לא נמצא בצבא לצערי. אבל אם אני מרוצה מהמצב שהצבא נמצא בו? אני חושב שבהחלט לא.

אני חושב, שבתחום זה, עד כמה שאני יכול בהיותי

בחוץ לראות - נדמה לי שלא הוסקו מסקנות.

באשר לתירגולות, עליהן דיבר רב-אלוף לסקוב,

אני בהחלט מקבל את זה, כי פה צריך להיות דבר ברור. אני גם הצעתי את זה. אני גם הצעתי את זה עכשו בתחקירי המלחמה. לצערי אני לא משתתף בשום פורום שבו דנים בלקחים ואינני יכול להשפיע. מה שיכלתי זה בזמן התחקירים. אני חושב, שכדי להיות מסוגלים להבקיע היום, מול הכמות הזאת של כלי הנשק שישנה והעוצמה של האויב, פה מוכרחים לעשות את זה בשיטה של תירגולת, של תירגולת ואני הצעתי ממש לתרגל בתירגולות את חיל רגלים, הטנקים עם ארטילריה, ממש תירגולות. אמרתי: לא על מברש, אבל בשטח ממש, ממש לתרגל ולהחזיק את זה ביד ברזל, אם אנחנו רוצים להשיג בזה השגינ

אני אומר עוד פעם, לפי דעתי הדברים האלה לא

נעשים. הם לא נעשים. אני חושב, שמה שרב-אלוף לסקוב הוא דבר נכון; בעצם אתה מגיע הרי בשדה הקרב למצבים כל כך קשים, שבו אם האנשים לא יפעלו בהתאם לתרגולת - ואני תמיד נהתי דוגמא של הצניחה שאתה עומד במטוס ואתה כלך אחוז פחד ואתה עושה דבר מאד לא טבעי ובכל זאת הכל מתנהל כשורה, ישצלצול, כלם קמים, מתפקדים, מנסרים את הרצועות אחד לשני, בודקים ואחרי זה יש לך אור אדום ואחר כך אור ירוק, והכל מתבצע. - אני זוכר שבעבר הייתי מדבר על דוגמא כזאת - בעצם ברגע שאתה עומד במצב שכל פאפ כלך מתנגד למה שאתה צריך לעשות, כל ישותך מתנגדת לו, אתה צריך להיות מסוגל לעשות אותו כתוצאה מזה שאתה מתורגל בעשייתו. ואתה לא מהסס ולא מהרהר רגע.

אני חושב, שכשמדובר במלחמות קשות, צריך לעשות

את זה. מוכרחים לעשות את זה וצריך להכניס את התירגולות ולעשות את כל הדברים, במשמעת של היום משפיעה מחר. אני מקבל את כל הדברים שנאמרו כאן.

בקשר למשמעת שהייתה: בהחלט המשמעת לא הייתה מספקת.

אני אומר שהמשמעת לא הייתה מספקת. אני נחתי כאן דוגמא, איך אני מצאתי אפשרות לגבור על העניין הזה. הייתי אומר, במדה רבה על ידי מעורבות אישית. גם אני לא הייתי מרוצה מהמשמעת הזאת. אני לא מרוצה ממנה היום. כדי לבצע משמעת בצבא, צריך לגשת לעניין הזה בגישה מהפכנית לגמרי בנושא הזה = לגמרי שונה, דבר שלא עשינו אותו 25 שנה. בעצם, אף פעם לא הלכנו בנושא משמעת באופן מחלט, מהגינונים החיצוניים, שהם חלק בלתי נפרד כנראה מהעניין, ועד המשמעת המבצעית שבה היינו מתפארים שהיא קימת אצלנו.

לוא היית צריך לקבוע עדיפויות, איפה צריך לכוון

לסקוב:

את הטיפול, לאיזה דרגים לכוון את הטיפול להביא

לדברים האלה? על איזה 3-4 דרגים היית מצביע?

7916

אג צאצאצא

- 36 -

א. שרון:

אני לא יודע אם היתי יכול להלק את זה. אני חושב שזה צריך להתחיל מלמטה, מהרגע הראשון, כל הדרגים. אלה שלמעלה צריכים להתחיל מיד בנושא הזה אצלם ולמטה. לא היתי יכול להבדיל ולהעביר קו ולאמר שבדרג מסוים זה יעשה ובדרג מסוים זה לא יעשה. אני חושב שזה חייב להעשות. אין גם שום שם סבה שזה לא יעשה.

לסקוב:

היית אומר, שבמינויים בהפנית כח אדם לפיקוד זוטר, מינויים לתפקידים בכירים, האם ליכולת לממש משמעת מבצעית מינהלתי וטכנית, ניתן משקל בשעת מינויים או לא ?

א. שרון:

ז"א האם מונו אנשים נצמר מוגדרים... אני חושב, שבעצם אפשר להביא כל אחד לידי זה שהוא ימלא הוראות. אני חושב שזה תלוי בכמה דברים; ראשית כל זה תלוי באוטוריטה שקימת למעלה. כשקימת אוטוריטה אפשר להביא את זה במהירות רבה מאד לידי כך שתהיה משמעת. זה עניין של מושגי חיים של צבא. אלה דברים שהם היום לא כאלה. הם לא היו כאלה במשך הרבה הרבה שנים. אבל אפשר להכניס אותם. ז"א אם השאלה היא האם ניתן בפעולה מהירה להביא לידי כך שהצבא יהיה הרבה יותר ממושמע ממה שהוא ממושמע היום? בהחלט, בהחלט, אם הדבר הזה יראה כצורך חיוני וכלקח מהמלחמה הזאת, אז כן.

קשה לי מאד להכנס לשאלה הזאת שלך, למה לא

הועברו למשל ההוראות למעלה למטה. אני חושב שאצלי זה לא היה קורה כי אני פשוט היתי בעצמי יושב למטה, למטה - אני מתכוון בסיני. כך נהגנו. אינני יודע למה הן לא הועברו. אינני יודע אם זה כתוצאה מכך שהתחלף והיה אלוף חדש, והוא עסק אולי גם בהרבה דברים אחרים, כי פיקוד דרום זה פיקוד קשה ושם צריך לעסוק עם רוצים להצליח, וצריך להתרכז במאמץ העיקרי. אין לך ברירה. אני אומר את זה על עצמי; אני בזמן מלחמת ההתשה לא יצאתי מתזיח התעלה. בזמן המלחמה בטרור בעזה, ישבתי 7 חדשים יום ולילה בעזה. לא יצאתי משם. פרט אולי פעם בחדש שהיתי בתעלה. לא יצאתי משם.

7917

40 - 37 -

ועדת החקירה - 6.8.74
ישיבה ק"מ - אחה"צ
העד: אלוף א. שרון

אג

לסקוב:

כשאני קורא את הדיונים שהיו על משמעת, אז בשביל

להגיד מה צריך לעשות, ז"א להתבטא בקשר למה צריך

לעשות, פחות או יותר החמונה ברורה. אבל, משום מה ברגע שצריך לבצע את האריך - אין

פעולה נעשית. אפילו על ידי אותם אנשים שהם אמרו. מה עוצר אנשים אלה לממש את

מה שהם אומרים שצריך לעשות?

אחרי רשמה שא

אחרי רשמה שא

7918

שא

לסקוב :

אתה נדמה באחד או בשנים מהדיונים האלה השתתפת

בזה שראש אכא החחיל באוגוסט על משמעת מינהלית.

הדברים שנאמרו הם לענין, אבל זה מה צריך לעשות. איך לעשות? מה עוצר את הקצונה הבכירה מלהחליט: גמרנו דיון, את מה שארמנו צריך לעשות - אנחנו הולכים ומבצעים. ניפגש בעוד חצי שנה ונשווה תוצאות. מה ההצעה?

א. שרון :

אני חושב שאלה במידה רבה דפוסי היים שהיו קיימים

במשך הרבה שנים, ז"א - מדובר לפחות בעשרות שנים.

אם הייתי אומר, תקופות טובות יותר ותקופות פחות טובות, התקופות האלה היו שונות במשך הזמן הזה. אני חושב שבמידה רבה, אולי מהדברים שהייתי אומר שהיקשו על הענין זה הצורך לטפל בנושא הזה באלף פרטים. הרי בעצם בנושא המשמעת - אני יכול עכשיו ללכת ולמנות: מהמאבק איפה יהיה הכובע של החייל, דרך הלבוש של החייל, דרך החגור של החייל, דרך הנשק של החייל. אני יכול כאן עכשיו אלף פרטים שצריכים להיות. במידה רבה כאשר אתה צריך להתחיל בנושא הזה מההתחלה, אתה עומד בפני מכלול של אלף בעיות שקשה מאד להתגבר עליהם. אני חושב שהצבא כנראה לא נחן אף פעם תשומת לב מספקת לנושא הזה.

אבל אני רוצה בכל אופן לומר שגם במצב הזה שהיה,

אינני מוצא את הקשר המלא. קיים קשר, בהחלט, למשל בין זה לבין העובדה, ששריון לא היה פרוש, או שבמעוזים לא היתה להם ידיעה שמהו עומד לקרות. משהו היה לקוי בסדר העבודה במקום.

לסקוב :

זה גם כן משמעת, דיסציפלינה של חשיבה.

א. שרון :

אני מקבל את זה.

ידין :

אני בכל זאת חושב שבענין הזה אנחנו לא ממצים את

הדיון

7919

ידין:

אם אנחנו עוסקים מצד אחד בעקרונות כלליים, אני לא תושב שעליהם באופן כללי יכול להיות ויכוח, אולי כלפי כמה משפטים שאמרת מצד אחד, ובין פתרון שאומר שהדרך היחידה לאכוף את המשמעת זה על ידי ביצוע אישי עילאי בנושיו של איקס ו"ווי", שאוכף בעצם את החולשות של המבנה של המשמעת. אתה בא ואומר, היות ואני יושב כל הזמן בשטח - אז לא מתעוררת בעיה להעביר פקודות לשטח. אני יושב בשטח ומעביר פקודות. או ברור - אני לא מבקר את זה - בודאי יותר טוב כך מאשר אחרת. כל המשמעת הצבאית, יותר נכון - במשמעות הרחבה ביותר של המבנה והמשמעת באה בשביל להשיג משהו אחר. שגם אם האיש איננו נמצא פנים אל פנים, גם אם הוא איננו המפקד אולי האהוד ביותר, הנערץ ביותר על ידי איקס, כי אז פרוש הדבר שאם הוא לא נערץ ולא אהוד, אז הטוראי יכול לא לקבל. אלא שפקודה כאשר היא יוצאת בצנורות הפיקוד, היא צריכה להתבצע. זאת לפי דעתי, אחרי שאנחנו אומרים את הדברים שאני לא רוצה לזלזל בהם, כי הם חשובים, של הדוגמא האישית, אחרי שאנחנו אומרים את כל הדברים האלה, אנחנו צריכים להגיע לגרעין של הדבר. האם המשמעת לפני המלחמה או בזמן המלחמה, לא המשמעת הקרבית ש המשמעת הזאת של המכונה הצבאית - האם היא עבדה? זה נשמע כפרדוקסלי. אני גם לא רוצה שזה ישתמע ממה שאני הולך להגיד, שאני חס וחלילה מזלזל לרגע אחד במשמעת קרב. אבל הנסיון, אני חושב, מראה שמה שנראה לכמה אנשים שלא התנסו בזה, שדוקא המשמעת הקרבית היא הקשה ביותר, לעתים לא היא הקשה ביותר. היא המסוכנת ביותר, אבל לא היא הקשה ביותר. מפני שאדם נוכח אש הוא כבר פועל לפעמים לא במחשבה, לא לפי איזה רציונליזציה מסוימת, לפי איזה רפלקס מסוים. וברור שצבא שיהיה הכי יפה ומסודר וממושמע, אם בסופו של דבר נוכח אש הוא לא יב אז ברור שהוא לא שונה. אבל במקביל, לפחות מבלי שאני רוצה להקשיך את המושג של משמעת קרבית שבה אתה פתחת, שלפי דעתך באוגדה שלך לפחות לא היו מקרים שנתקלת בהם. הבעיה השניה, הצד ההפוך של המשמעת היא בעיה רצינית מאוד. רב אלוף לסקוב נתן כמה דוגמאות. נקרא לזה במלה אחרת פק"ל - פקודות מטכ"ל, פקודות רוטציות שברגע שאתה לא מבצע אותן - מי יודע למה זה מגיע. מי יודע. פעם הפקודה לא מגיעה בגלל שהפקיד לא פועל בסדר. פעם אחרת זה יטל להביא לדבר יותר גדול.

7920

ישיבה ק"מ - אחהצ

אלוף א. שרון

ידין

אבל יש פה גם אספקט אחר וזה מה שאני רוצה להביין. אם ענייני משמעת היא ניתוח לפרוש של איפה ואיפה, פה מתחילה הסכנה הכי גדולה לפי דעתי. כלומר - מה ששייך "למשמעת קרבית" - זה קדוש. על זה אין כל ויכוחים, חייבים לבצע. אבל כשזה מגיע לעניינים אחרים, אז פה זה כבר ניתן לפירוש של הרסר הזה, של סגן האלוף הזה, של אלוף פיקוד זה - את זה כדאי למלא, את זה לא כדאי למלא. אז יכול להיות שאותו אלוף פיקוד או אותו סגן אלוף מסוים שהחליט באותו רגע לא למלא פקודה - אולי הוא בסדר והאסון לא כל גדול. אבל הפרינציפ הזה יכול לגרום לידי כך שאחד יכול להשלב שלשמן את הטנקים לא כל כך חשוב, אז אני אתן דיווח כוזב במשך כמה חודשים באוגדה, שלטנקים האלה כן עשו את הגריז פעם בחודש. מה אני אשלם בשביל זה פעם - אנחנו יודעים.

כל זה אני מקדים כדי להגיד לך דבר שהוא קשה. אני אומר לך את זה בגלוי ואני רוצה שתענה לי עליו. אני אגיד לך את זה, לא אתקל בדברים יותר גדולים, דוקא בדבר שבו התחלנו את הישיבה. אתה אמרת לנו שכל החומר הזה של האוגדה נמצא אצלך. אתה יודע שזה בניגוד לחוק של הצבא או לא? מדוע אני אומר זאת?

אני אענה לך.

א. שרון:

רגע, אני אתן לך אפשרות לענות. מדוע אני אומר

ידין:

זאת נניח לרגע אחד שכשאלוף שרון עושה דבר שלפי דעתי הוא בניגוד לחוק - אלא אם תוכיח לי שהוא לא בניגוד לחוק - אז אני מאמין באמונה שלמה לאלוף שרון שהוא לא עושה את זה מסיבות זדוניות. כמו שאחיה תארת את זה. אבל העובדה שהחומר הזה נמצא אצלך, היא בטבע הדברים גם ידועה לעוד כמה אנשים, מי שהעביר לך, מי שיודע שזה נמצא שם ועוד קצינים קצינים ועוד סמלים ועוד נהגים. אני נותן את זה גם בתור דוגמא. ואש חייב כל אחד מאלה

בסופו של דבר להגיד, לא במקרה הזה אלא מקרה אחר: היתה לו בעיה, הוא צריך כן לגסוע ביום זה עם הרב או לא? הואומר: יש דברים שאני מחליט שלא מדוע? עובדה, הנה האלוף עובך על עבירות ברורות של משמעת. אני שואל שאלה: יש לך חשובה לבעיות האלה. הן לא ברומן של עולם, אבל אלה המסמרים הקטנים שבסופו של דבר בגללים יכולה ליפול מדינה. אם להשתמש בפרפרזה המפורסמת.

א. שרון: אני אחליל אולי בשאלה הקשה, האישי, ואחר-כך

אעבור לשאלה הכללית. אני רוצה לומר באופן ברור: אני מעותם לא לקחתי אתי מסמכים. אינני מוביל אתי מסמכים. אין לי מסמכים. ז"א אני לא מחזיק איזה שהם מסמכים צבאיים, בכל שנות שירותי אני מחזיק איזה שהוא מסמך צבאי ברשותי הפרטית, אף פעם לא החזקתי ואני לא מחזיק. אני קיבלתי את המסמכים האלה. אני קיבלתי רק עכשיו הרבה מסמכים מענף היסטוריה, למשל. קיבלתי מסמכים עדי לשבת לכתוב את הדו"ח. כל החומר הזה - התרכז לצורך כתיבת הדו"ח. אינני מתכוון להחזיק. אינני מחזיק. אני מסרתי בעבר. אני אומר לכם בהן צדק, לא פתחתי את הארגונים האלה מהרגע שהם הובאו עד עכשיו.

אני מאמין לך. לא זאת היתה הבעיה.

א. שרון:

לא עסקתי בהם. אז אני בא ואומר: אם אני הייתי מחזיק בחומר הזה - והדבר ידוע שהחומר הזה נמצא אצלי - לו הייתי מתעתד להחזיק בו או רוצה להחזיק בו, או רוצה למנוע אותו ממישהו וכך הלאה, או הייתי רוצה את זה לתמיד - אני רואה את זה או מגדיר את זה בדיוק כפי שאתה הגדרת. מאחר והדבר הזה הובא לצורך כתיבה ולצורך כתיבת דו"ח, הוא בא ונחתר כפי שהוא בא - אז אני הייתי מבקש להתייחס לדבר הזה בדיוק כפי שאני מציג אותו.

עכשיו אני רוצה לעבור לנושא הזה של ענין המשמעת.

7922

ידין:

חכה דגע. אני הבדלתי בין מה שאני מאמין לך

באמונה שלמה ביחס לכוונות שלך, ובין האפקט

ההשפעה של אדם בעל דרגה גבוהה, שהוא עושה דבר בניגוד לחוק, על אחרים.

אני לא רוצה לילל פה לפניך, כי זה לא ענינאך.

אבל אם הועדה פונה למטה הכללי - לא הועדה פנתה מראש למטה הכללי, אבל

מטעם הועדה פונים לקצין מתאים במטה הכללי ומבקשים יומן של אוגדה של אריק;

טאוור קצין נאלץ לומר: אין לנו החומר הזה. באופן בלתי רשמי, אני אגיד לכם,

הוא נמצא אצל אריק. אותו קצין אמר את זה במקומות אחרים. נוצר פה איזה מין

הצטברות כזאת של כאילו יש איזה מין איפה ואיפה בעניני משטר ומשמעת. אתה לא

רואה את הבעיה הזאת?

א. שרון:

אני רואה את הבעיה בהחלט כפי שאתה אומר אותה.

לו היית משתמש בדוגמאות אחרות מחיי יום שלנו

-אני יכול לספק שורה שלמה של דוגמאות אחרות. הייתי אומר שאני חושב שהם

באמת חמורות. לגבי המקרה הזה מדובר כאן בדבר שנועד למטרה ברורה לצורך

כתיבת דו"ח האוגדה שעדיין לא נכתב. לי יש קשיים בנושא הזה.

ידין:

כל אחד שלא עושה משהו - יש לו הסבר. הפקודה

אומרת שאין אדם רשאי, אסור לאדם להחזיק מסמך סוד

צבאי - נעזוב כבר רכוש צבאי - שלא במתקנים צבאיים וכו' וכו'. זאת היא פקודה

אתה בא ואומר לי: אני עושה את זה בשביל היסטוריה. אני לא מתווכח אחר. אני

מביא לך את הדוגמא הקטנה הזאת לא מפני שאין דוגמאות אחרות, אלא מפני שהיא

כל כך ברורה ופשוטה: זה בניגוד לחוק הצבאי. היות ואני לא מבדיל בין עבירות

גדולות ועבירות קטנות, אני אומר: פה אתה ביודעין, לא חשובה המטרה, המטרה

היא קדושה, אתה עובר על החוק הצבאי.

א. שרון:

טוב, אין לי אלא לקבל את מה שאתה אומר.

ידין:

אני שואל אותך אם אתה מסכים איתי.

7923

א. שרון:

אני חושב שאי אפשר להפריד בין משמעת מסוג

אחד למשמעת מסוג שני. יחד עם זה אני מכיר

את עובדות החיים. אנחנו לא יכולים היום להתעלם ממערכת שלמה של דברים שהם חלק מן החיים. אני יכול למשל לקבל את מה שאמר רב אלוף לסקוב קודם ומה שאתה אמרת עכשיו שא) המשמעת המבצעית הקרבית היא לא הקשה ביותר. אני מסכים שהיא לא הקשה ביותר. המשמעת האחרת היא הקשה ביותר. ואני מוכן לקבל שהמשמעת הלא מבצעית היא הכרחית ואני גם בהחלט מקבל שלא ניתן להפריד בין משמעת אחת למשמעת שניה. ואני גם מקבל את מה שאמרת כאן בשאלתך, האם המשמעת עבדה במידה מספקת, המשמעת ערב המלחמה? - אני רוצה לבוא ולומר שלדעתי לא, בהחלט התשובה שלי תהיה לא, שהיא לא עבדה. יחד עם זה אני מוכרח לבוא ולומר שאפילו נניח היה מדובר כאן בצבא הממשומע - ואני מקבל מראש, צריך לנקוט בכל הצעדים.

ידין:

אתה אומר יד ברזל.

א. שרון:

יד ברזל.

ידין:

לו אתה היית היום רמטכ"ל, ואתה היית שומע לפי הפרינציפ שלך של יד ברזל שיש מפקד גבוה שעובר

על חוקי בטחון שדה - לפי חוקת הצבא - מה זה נקרא יד ברזל?

אחרי כן יע

7924

כולם צריכים להיות תחת אותה יד ברזל.

שרון:

אני מקבל את מה שאתה אומר. כולם צריכים להיות תחת אותה יד ברזל. מי שחושב שאפשר היה, הייתי אומר, נניח, לו היתה יד ברזל מוחלטת כל השנים, משמעת מוחלטת מכל הבחינות, לכל הרוחב והעומק, מי שחושב היה שאפשר היה, הייתי אומר, המלחמה בשדה עצמו, באותם הקשיים שנתקלנו בהם, זו היתה מלחמה נוראה, אפשר היה בדיוק שהמלחמה חפעל, בדיוק גם כן הייתי אומר זו גישה אופטימיסטית, זה היה יותר טוב ממה שזה היה. אני מניח שהיה בודאי נהסך דם וכל קרבן קובע וכל קרבן חשוב. אבל אי אפשר להתעלם, עם כל מה שאמרתי בנושא המשמעת, השתמשתי בגב בבטוי חריף וחזק בנושא הזה, אי אפשר להתעלם ממוראות שדה הקרב. מהקשיים, מהחול, מהעובדה שאי אפשר לרדת מהכבישים מתקיפות האויר, מפינוי הנפגעים, מכל הדברים שעמדנו בהם שם, שהם ללא ספק היו דברים קשים, אבל לא הייתי בא בשום פנים ואופן, עם כל זה שהייתי בהחלט שמח אם אחת ממסקנות הוועדה יהיו שצריך לחתור לכך שבמצבא תהיה משמעת ברזל.

אנחנו יושבים עכשיו לברוק את הבעיה.

ידין:

אז אני בא ואומר, שבכל זאת, כמי שראה את מה שהיה

א. שרון:

וכמי שמכיר בחולשות של ענייני המשמעת גם בעבר, אני מוכרח לאמר שלבוא היום ולאמר שהצבא לא נלחם בפ כי המשמעת וכו', אני לא רוצה לאמר לוועדה הנכבדה איך לנהוג, אני אישית, עם כל הדברים שהיו, כשראיתי את המלחמה הזאת כפי שהיתה, אינני יכול בכל זאת לבוא ולאמר אהבה-אלא, שהאנשים במלחמה גילו לפי דעתי משמעת ממדרגה ראשונה. גילו משמעת קרבית ממדרגה ראשונה.

אתה מסכים לדוגמה הזו ש1000 כלי רכב נראו מצטופפים וכו'.

ידין:

7925

ועדת החקירה, ישיבה ק"מ

6.8.74, ישיבת אחה"צ

העד: האלוף אריאל שרון

אני מסכים למה שנאמר, אבל אני רוצה לאמר משהו.

שרון:

הדרך הזאת שעליה הצטופפו 1000 כלי רכב, רחבה אני חושב 4 מטר, אי אפשר לספוג לסטות ממנה ימינה ושמאלה, אלא-אם אפילו זחלמים התקשו וגזפים התקשו בגלל החול. ועל הדרך הזאת זורמים כל הזמן קדימה, אלפי כלי רכב. ואחורה זורמים עשרות כלי רכב אם לא יותר, עם נפגעים ופצועים וחללים. ורכב מוריד תחמושת, ומכוניות בוערות ומתפוצצות על הכביש.

אני מדבר על משהו אחר, אני יודע שזה תי אצלך כי זה היה

ידין:

דבר גושא על כביש עכביש, אני מדבר על מה שהיה על כביש אל-עריש רומני ביום הראשון של המלחמה.

זה אני לא ראיתי.

א. שרון:

חטיבות שלמות היו תקועות שם ולא יכלו לזוז מתוסר סדר.

ידין:

למה לך את זה, 120 איש נהרגו בצמחות בתוך חל-אניב וחיפה כשהם מיהרו להתגייס. 120 איש ככה.

לסקוב:

אני רוצה להגיד לחברי הוועדה הנכבדים, אני לרגע אחד

א. שרון:

לא רוצה להגיד, בשום פנים ואופן, שאני מתכוון להקל, להיפך.

אני חושב שצריך בענייני משמעת לנהוג, הייתי אומר, בצורה הרבה יותר חריפה.

יחד עם זאת אני לא יכול לבוא ולאמר, שעם כל הקשיים, עם כל העדר המשמעת

שגרמה ללא ספק לתקלות רבות, חלק לתקלות מכריעות, בכל מה שנוגע לפריסת כוחות

כוננות, אינני יודע אם היו פקודות או לא. עם כל הדברים האלה, בכל זאת

כשזה הגיע לנושא של מלחמה ממש, אנשים לפי דעתי גילו משמעת עליונה.

7925

ועדת החקירה, ישיבה ק"מ

6.8.74, ישיבת אהה"צ

העד: האלוף אריאל שרון

ידין:

סלח לי, אבל אין לי הרבה הזדמנויות לדבר איתך על זה

יש הרבה דוגמאות. אני רוצה להביא לך דוגמה אחת, שאנחנו

נתקלנו בוועדה, על נושא חשוב, אנחנו גם פרסמנו מבלי להגיד את הדבר שאני אולי

הולך להגיד לך עכשיו, לא משום שהוא סודי, על מברק בהול צריך לחתום עליו סא"ל -

כך אומרות פקודות מסכל. יש פקודת מסכל כזאת. אני לא ידעתי על זה, למדתי את

זה כאן. אנחנו ראינו פקודה שיצאה מפיקוד הדרום בשבת, בקשר עם אותו הענין המפורסן

של שובך-יונים, אם קראת את הדוח, להכנס לכווננות וכל מיני דברים של פקודה לא

ברורה. ואנחנו שואלים את הסא"ל שחתום על הדבר הזה, איך כתבת דבר כזה,

הוא אומר, אני לא כתבתי. אתה לא כתבת? אבל אתה חתום! הוא אומר, כן אני חתום

מפני שלפי החוק כתוב שסא"ל צריך לחתום. אבל אני לא קראתי את הדבר הזה.

זה מסמך. אני מדבר על הדברים האלה, ומי יודע מה יוצא מהדברים האלה.

מי יודע מה עוד ייצא מדברים כאלה, כאשר לא ממלאים פקודת מסכל כמו שצריך.

אני יכול להביא לך עוד 100 דוגמאות, אפשר להוסיף 1000 דוגמאות,

קאת היא הבעיה המרכזית שעליה אין לי עדין תשובה, פרט לפרינציפ הכללי שצריך

לפתור אותה.

א. שרון:

אני יכול לקבל את מה שאמרת. אני מקבל את זה.

אני מקבל את זה לחלוטין.

ידין:

אלף פנים יש לאי-המשמעת הזאת.

א. שרון:

אני גם מקבל את מה שאמרת ואני חושב שאחת המסקנות צריכה

להיות משמעת ברזל.

7927

ועדת החקירה, ישיבה ק"מ

6.8.74, ישיבת אה"צ

העד: האלוף אריאל שרון

ידין:

אני חוזר לבעיה העקרונית שעליה שאל השופט לנדוי.

וגם רב-אלוף לסקוב שאל, זו באמת בעיה עקרונית מאד.

יש תנאים מסויימים בשדה, יש נוהלים, יש חוקים, לא אנחנו הראשונים שהתנסינו

בבעיה הזאת. כל המקרים האלה בסופו של דבר, שהם קיימים, כשמדובר באש

ובסכנת חיים, בלחץ ובמתח ובשקולים שונים ומשונים, בסופו של דבר באיזה שהוא

פרינציפ של משמעת צבאית מתמצה הדבר הזה. זה אחת מן השתיים, או שהאדם

שמקבל את הפקודה הזאת מוחק את מי שהוא יכול, יש לו זכות בתנאים מסויימים

לדרוש את הפקודה הזאת בכתב, לבצע, או שהוא לא מבצע את זה בידיעה ברורה

שהוא יעמוד למשפט, ומצפוננו יהיה נקי או לא נקי והוא יעמוד למשפט.

זה עדין בתחומי המשמעת.

אני אגיד לך, למה אני אומר את זה. זה מה שאחה אומר

עדין ובצבור אמרת אז, ויש לזה השפעה, ומסרסים את דבריך, וזה משפיע אחר כך

רזה משתנה אחר כך, וזה משפיע על אלפי מפקדים זוטרים, ולא זוטרים, ואנשים

שמאמינים בך ורוצים בכך, כל אחד עושה את האינטרפטציה שלו, זה לא בדיוק

כמו שאתה מבין אולי את הדברים האלה, וזה דבר הכרחי, ואילו הייתי בטוח

שאחה יכול לעשות את הדבר הזה אפילו עוד היום, מה אני רוצה לאמר

אדם שבא ואומר אני לא מלאתי פקודה בקרב מפני שחשבתי כך או אחרת וידעתי

שאני פגוע במשמעת, אבל רציתי לעשות את זה בגלל טעמים כאלה, ובכית משפט

צבאי, תקודתי היתה שלמרות שהובאתי למשפט, אולי יקלו בדיני. זה עדין

נקרא משמעת. אבל כשבאים ואומרים שמותר לו לא למלא פקודה, זה הניואנס

שהוא המסוכן.

אתה הבנת למה אני מתכוון להגיד? אם אתה תבוא ותאמר

אין מצב לפי החוק הצבאי, (לסקוב: בעליל) בעליל, שאסור למלא פקודה,

יש מצבים בקרב, שאדם מוצא את עצמו שהוא ביודעין לא ממלא פקודה, והוא

יודע שעל ידי כך הוא מפר משמעת והוא ביודעין עושה זאת, זה משהו אחר לגמרי.

7928

ועדת החקירה, ישיבה ק"מ

6.8.74, ישיבת אתה"צ

העוד: האלוף אריאל שרון

אינני חושב שאני אמרתי דבר אחר מזה.

א. שרון:

לא, אבל אני הייתי רוצה לדעת אם כך אתה חושב ?

ידין:

אני חושב כפי שאמרת את זה,

א. שרון:

אז אני חושב - וזה לא שייך לוועדה - שכדאי שתגיד את זה.

ידין:

לא בגלל המלחמה שהיתה.

אני בכל מקום שרק יכולתי ובכל מקום שרק הופעתי אמרתי את זה

א. שרון:

אמרתי את הדבר הזה ואני חוזר ואומר אני חושב שזו תהיה

טעות לנסות ולתלות בי את הדוגמה של א מילוי הוראות. כפי שהיה נסיון כזה.

מפני שהדבר הזה נוגד את כל מה שקרה, אם נביט אחורה, אחרי שרות של 27 שנים,

אני רואה בזה דבר שנוגד את כל מה שקרה. אני הסברתי את הדבר, אולי לא באותו

כשרון, דבר שאתה אמרת אותו עכשיו, אני בהחלט חזרתי ואמרתי שאני מוכן לעמוד

לדין על הדבר הזה. אבל אני מסביר באופן מעשי,

אתה חייב לעמוד לדין. זה חלק מהמשמעת.

ידין:

בסדר אני מוכן. רצייתי רק לחברי הוועדה לציין

א. שרון:

שכאן לא היה מדובר בדבר שלא בצעתי אותו, אלא היה מדובר

בדבר שבצעתי אותו. אני מקבל את הנתות שלך ואת ההגדרה שלך כפי שהיא.

שמענו פה בעדות על מצב ללא נשוא ששרר בחפ"ק של פקד

לנדוי:

הדרום שהסתובבו שם אנשים שלא היה להם שום עסק שם.

עתונאים, שאולי פורמלית קבלו איזה תפקיד, אבל גם אחרים, אמנים

ועדת החקירה, ישיבה ק"מ

6.8.74, ישיבת אחה"צ

העד: האלוף אריאל שרון

7929

לנדוי:

אמן אחד לפחות שכנראה בא להתרשם שם, לפחות בפרוודור של החפ"ק, הנוצרת תקלה רצינית מאד, והפרעה חמורה מאד בעבודתו של אלוף הפקוד, והעוזרים לידו. הייתי רוצה שתביע דעתך על כך ואני רוצה להרחיב את השאלה. שמענו גם על חופעה, ואני רואה חובה להעלותה בפניך, שעתונאי חצר, זאת אומרת שהתמונה שמתקבלת בצבור היא של מפקדים גבוהים שמנהלים מלחמות-היהודים (סלה לי שאני אומר זאת בצורה חריפה) ולשם זה מנצלים שרותיהם של עתונאים.

אז בוודאי הרבה מזה, זאת היא רכילות סתם. יחד עם זה איזה יסוד עובדתי יש פה מזה ודוקא ממך הייתי רוצה לשמוע מה עמדתך בדברים האלה.

ותביין אותי נכון, אינני מרכז את כל הטרונניה הזאת דוקא אליך. אלא אני התחלתי דוקא בחפ"ק פקוד הדרום.

א. שרון:

אני אינני חושב שבעניין הזה, תסלת לי שאני ישר עונה

לנושא הזה, אני חושב שבעניין הזה אפשר אלי, כמוכן זכותו

של כל אחד מכס, ואתם תהיה אלה שתקבעו, אבל אני לא החזקתי, על כל פנים אלי לא הצטרף אף אחד שלא נשלח. אף על ידי דובר צה"ל, או על ידי מפקדת הפקוד. היו. בהחלט, הסתובבו כתבים בכל המקומות, אבל אני לא הבאתי ולא לקחתי ולא קראתי ולא שום דבר הייתי אומר, מישהו שלא נשלח על ידי הפקוד.

באשר לתמונה שהיתה בפקוד, אני רוצה לאמר, התאור

שתיארת היה בצורה מאד עדינה, בהשוואה למצב שהיה שם, אני בעיני, אני זוכר שהתבטאתי בזמן המלחמה, שבעיני כך אני ראיתי את ניהול מלחמת האזרחים בספרד. בחור ילד כשאני הייתי קורא על מלחמת האזרחים בספרד, כך נראה לי אז המעורבות של אנשים שונים, הייתי אומר בעלי גישה פוליטית וכו', בהשפעה על מהלכי הקרב שהיו בשדה. אני חושב שבחפ"ק הפיקודי היו אנשים שלא היה להם מה לעשות שם.

אני חושב שלחיים חפון לא היה מה לעשות שם, ולפי דעתי ליהודה אילן,

לסקוב:

קצין חנוך פקודי

א. שרון:

לא היה מה לעשות שם.

המשיכה: ר.ב.א.

6,8,74 - אחה"צ

רב/2

העד אלוף א. שרון

7930

היו"ר אגרנט

אני רוצה להעביר אותך לנושא אחר.

של פיקוד הדרום...

אני מבין שאתה אמרת לנו מה שהיה במקום אחר בחפ"ק

א. שרון

התחלתי לומר.

י. ידין:

אני אומר כך, אני הבנתי את מה שאתה אומר בתשובה לשאלה

של השופט לנדאד, זה שאתה נגד הדברים האלה, שאתה לעולם לא

עשית את זה, ושאתה חושב שזה פוגע במשטח ובמשמעת הצבאית. זה נכון?

א. שרון

זה נכון והייתי רוצה להוסיף רק משפט אחד לזה. אני חושב

שהדבר הזה נעשה במלחמה הזאת בצורה שאני לא ראיתי אף-פעם

בשום מלחמה, ואני לא החמצתי אף אחת מהמלחמות בחצי יובל השנים האחרונות. הייתה

תופעה חדשה לגמרי. אני מוכרח גם לציין, שהמוזר היה, שבעצם, אולי כי זה סמוך

לתקופת הבחירות, שבעצם הועברה קבוצת אנשים שלמה ממערכת בחירות שכנגד במערכת בחירות

והוכנסה כולה למערכת הסברה ועתונות, ונזכרות, אנשים שלא היה להם מה לעשות.

כאשר שלחו אליך עתונאים מטעם דובר צה"ל, אתה טפלת בהם באופן

י. ידין:

מיוחד?

א. שרון.

אנני מיניתי מיד קצין, אתה מקציני המבצעים שלי שנהרג במלחמה

אחר כך בראש הגשר, זאב עמית מנהלל, מיננתי אותו כקצין ששפל

בכל נושא העתונאים. ולא טפלת באף נושא עתונאי, הם היו מקבלים תדריך או פרטים,

לא טפלתי בהם, אצלי בתוך הנגמ"ש שלי, לא היה עתונאי ולא הוחזקו עתונאים, ולא

טפלתי בדברים האלה. אני לא טפלתי בעתונאים בשום פנים ואופן.

אני ממשיך בשאלה הזאת. יש כל מיני דברים שהם אחר כך לא מובנים.

י. ידין

אני קבלתי לפני כמה חודשים עתון, תדפיס של "הדואר מגזין"

או משהו דומה אני לא זוכר בדיוק את שמו, נדמה לי פרלמוטר, והוא מספיק שם, על

הכגישוח שלו אתך, בנגמ"ש שלך, הוא מכניס למאמר סקיצה של הכוחות. יכה אתה נמצא

ואיפה הכוחות, כדי להדגיש בדיוק את כל הדברים האלה. והוא מספר שם שאתה שלחת,

אני לא יודע אם זה לא קדילק, או סטודבקר פרטי שלך או דובג' כרטי שלך, להביא

6.8.74 - אחה"צ

העד: אלוף א. שרון

7931

ע. ידין:

אותו אליך לחזית; וישבתם שם על ידי הנגמ"ש, ובקיצור מאמר שלם, אתה ראיית את המאמר הזה, אתה מכיר את המאמר הזה?

א. שרון:

אני ראיית את המאמר, לא קראתי אותו, אבל אני מוכרח לומר - האיש הזה ביקר אחרי ה לחמה, בתקופה שישבנו, אחרי המלחמה, אף פעם לא שלחתי שום מכונית שלי להביא אותו. השיחה אתו התנהלה במפקדת האוגדה, בקרון או נגמ"ש...

י. ידין:

כן, זו טעות שלי.

א. שרון:

והייתי אומר, זה היה במסגרת הביקורים שנערכו אחרי המלחמה, אני מציין, שזו לפי דעתי הייתה תופעה חמורה מאוד.

י. ידין:

אתה ראיית את המאמר הזה?

א. שרון:

~~ראיתי אני צריך לקרוא אותם~~

היו"ר אגרנט:

אני וצית' לשאול אותך, אולי תוכל לענות בקצרה על זה, כי שמענו

על זה כבר עדות, אבל בכל זאת אני רוצה לשמוע את דעתך:

ביחס לשיטת הקידום של קצינים לדרגות יותר גבוהות, גם לזה יש השלכה על משמעת. על הרגשת קצינים שתושבים שהפלו אותם לרעה מבחינה זאת. האם אתה היית שבע-רצון מהשיטה לפיה קודמו קצינים בשיטה הזו, האם אתה היית שבע-רצון מהשיטה, או שזו הייתה סיבה להתמרמרות של קצינים שחשבו שלא קודמו ולא בצדק, או אחרים שקודמו על פניהם. האם היה לזה אצטא קשר עם עצם השיטה לפיה קודמו הקצינים?

א. שרון:

הייתי רוצה לחלק את התקופה שמדובר עליה: תקופת שרותי

וגסינוני את התחום הזה לשתי תקופות. הייתי אומר תקופה שהסתיימו

בימי כהונתו של יצחק רבין כרמטכ"ל, קשה כמובן לתחום תחום מדוייק, הייתי אומר, שהי

תקופה אחת שהסתיימה בשנת 67 ובחקופה שהיתה אחריה. ואני לגבי החקופה שהיתה אחריה,

מתחתי בקורת חריפה, הן במסגרת מסגרות פנימיות, והן באופן ציבורי לגבי שיטת

מינוי מפקדים.

6.8.74 - אחה"צ

העד: אלופ א. שרון

א. שרון:

7932

אני חושב שבימי כהונתו של חיים בר-לב כרמטכ"ל, ובימי

כהונתו של דוד אלעזר כרמטכ"ל, חלה נסיגה גדולה בנושא מינוי המפקדים.

הייתי אומר, אני חושב שגם החרופפות השיטה בכל מה שנוגע לדרך או בחירת

המפקדים. אני רוצה בשתי מילים לומר מה היה קודם, טבעי לחשוב בדרך כלל

שאנשים יוצאים לדרך יחד, יש כאלה שמתקדמים יותר מהר, ויש כאלה שמתקדמים

יותר לאט. אני חושב שזה יהיה נכון אם נאמר, פרט למקרים מיוחדים יוצאי דופן

מיוחדים, שמי שהתקדם יותר מהר היה יותר טוב. אומר זאת לכם מישהו שהייתי אומר,

לא פעם גרם צרות לממונים עליו, אני עצמי, אז זה מנע ממני להתקדם? או השתן

אותי עוד א חצי שנה, אבל בסך הכל הדרך הייתה פתוחה. ואני חושב שהדרך הייתה

לקדם את אלה שהיו יותר טובים, מה היה קורה עם האחרים? - בסופו של דבר כולם היו

מגיעים לאיזה שהוא גיל, נאמר 40-45, כל הקבוצה הייתה נפלטת החוצה, שבתוכם היו

כאלה שהם היו בתפקיד של רמטכ"ל, היו כאלה שהם היו אלופי פיקודים, היו כאלה

שנשארו אל"ם. וטבעי היה לחשוב, וזה גם היה נכון, שאלה שנשארו ס"א ואל"ם,

היו פחות טובים מאלה שהדביקו במרוצתם את האחרים. אני אומר, כפי שקשה לקבוע קו,

שזה קרה מתאריך מדויק, אבל לפי דעתי בימי כהונתם של שני הרמטכלים שהזכרתי

הל שינוי בנושא הזה. ומה הייתה טענתי? - טענתי הייתה, שהתחילו להוביל, כל אחד התחיל

לסחוב אתו את האנשים שלו. בא רמטכ"ל שכיהן קודם בפיקוד צפון, דחקו את כל האחרים

ובהיאר אחרים, שהם לא היו פחות טובים, אבל הוא היה רגיל לעבוד אתם, הם היו

מתבורתו וכך הלאה. אני התקוממתי, כמי שאף-פעם לא הייתה לו חבורה, לי אף-פעם לא

הייתה חבורה, אני מתנגד חריף לשיטה הזאת.

ובנצל:

שיטת הסוסים.

זה גרם לכך שאנשים שהתחילו יחד אתנו, אבל לא התקדמו יחד

א. שרון:

אתנו פתאום מישהו הרגיש, שהוא צריך לגמול להם, וזהם צריכים

לעלות בדרגות. הלא בעצם, הקבוצה שעמדה בתפקידי מפתח במלחמת יום-כיפור, זאת היא

שהתחילה את הדרך יחד אתנו או לפנינו, לפחות אני אומר את זה ביחס אלי, אבל היא

6.8.74 - אחה"צ

העד: אלוף א. שרון

א. שרון:

לא התקדמה באותו קצב. היא לא התקדמה באותו קצב, היא הייתה פחות טובה. ובכל זאת הופסקה השיטה שאתה כאילו לוקח כיתה שלמה במרכאות, ומוציא את כולה, חלק מהם בדרגות הבכירות ביותר. וחלק פשוט באופן טבעי, כי אין לה אפשרות של קידום, התחילו לזלזל, השורות התדלדלו ובמקום ללכת בצורה של ניקודי, אני אומר זאת באופן חיובי, ומתן או פתיחת דרך לקבוצה חדשה, התחילו למשוך אותם קדימה. זה מה שקרה. לפי דעתי אחד הדברים שקרו לנו, וזה גם היום לפי דעתי, הצבא עוד מוכה בדבר הזה. האנשים היום שנמצאים בתפקידי המפתח, יכול להיות שהם בעלי כשרונות בתחום זה או אחר, אבל בסך הכל הם אותם האנשים שהתחילו את הדרך יחד איתנו, איתי או לפני, גם מבחינת קבוצת גיל אותו הדבר, אבל התקדמו יותר לאט.

היו"ר אגרנט

לך הייתה ושפעה על המינויים בפיקוד דרום?

א. שרון:

הקצינים שהתקדמו בפיקוד דרום, היו צריכים לקבל את חזת דעתך?

א. שרון:

הייתי אומר כך. פה ציינתי בהחלטה את האבסורד שנוצר.

א. שרון:

למשל, אני לא הייתי בשאל מי יהיה מפקד חטיבה בחזית התעלה.

זה לא היה בתחומי, או לא שאלו אותי. אחרי מאבקים קשים שהיו, הורה הרמטכ"ל,

שמינויים יובאו לידיעתך. דאך אגב, דבר שלא תמיד עמדו בו. אבל לא יכולתי

מעולם לקבוע מי יהיה. אני למשל לא יכולתי מעולם לקבוע מי יהיה מפקד גדוד,

או מי יהיה מפקד חטיבה, בחזית העיקרית של מדינת-ישראל.

אתה לא היית נותן חוות דעת על מפקד חטיבה?

היו"ר אגרנט:

בשום פגים ואופן לא. אני הייתי נותן חוות דעת על מפקדי

א. שרון:

חטיבות, או מפקדי חטיבות מילואים שהיו. אבל אני לוקח את

חזית התעלה, וזאת הסברתי קודם, את האנומליה שהייתה בנושא הפיקוד.

לי בזה הייתה מעט מאד אפשרות.

7934

6.8.74 - אחה"צ

העד: אלוף א. שרון

האם יש לך דברים שאחה אומר, איזה אימפלקציה שהיה גם

נבנצל:

אלמנט פוליטי בקידום או לא?

לא הייתי אומר את זה. אני ראיתי סימנים של לפחות התבטאויות,

א. שרון:

אבל לא רצו לעורר את השאלה הזאת כאן, של התבטאויות בנושאים

פוליטיים אפילו בחפ"ק הפיקודי. לזה אתם לא צריכים אותי, תזמינו אנשים שהיו

בחפ"ק הפיקודי. אני יודע שהיו אנשים עתונאים שישבו שם באופן קבע. נדמה לי

שישעיהו בן-פורת ישב שם. נדמה לי שאיתן הבר ישב שם, נדמה לי שהם ישבו שם.

מדברים על קידום קצינים.

נבנצל:

לא הייתי אומר את זה. אינני יודע מה היו השיקולים. אני

א. שרון:

גם לא יודע אם מפקד חטיבה בצה"ל היה מוגדר באופן פוליטי,

נראה לי שלא. אג מה שקרה כאן לפי דעתי, שפשוט במשך תקופה של 5-6 שנים, חל שינוי

בתפיסה הקודמת של צה"ל בעניין קידום מפקדים, זה מה שקרה. זו גם הסיבה מדוע יש

לנו היום, למשל, אלוף פיקוד, לפי דעתי, בגיל מבוגר מאד בהשוואה למה שהיינו

דגילים פעם.

לפני רשמה רב

7935

אג

- 71 - 80 -

ועדת החקירה - 6.8.74
ישיבה ק"מ - אחה"צ
העד: אלוף א. שרון

אבל לא השפיע כאן המצב הכללי במשק, מצב כח אדם, עזיבה
וכל הדברים האלה?

נבנצל :

אני מכיר את הצבא היטב. בנושאים האלה היו רמטכלים רבים

א. שרון :

שנהגו באכזריות. אני מתכוון באפן חיובי באכזריות.

היה להם ברוי לגמרי שמאחר ואתה עוסק כאן בנושא של חיים של אנשים, אז בנושאים האלה
אין פשרות. זה לא דבר שאתה צריך להוביל אתך מישור והוא לא מונה בזמנו אז עכשו יש
לנו הזמן למנות אותו.

תודה רבה לך.

הי"ר אגרנט :

הישיבה נעולה